

Alman - Fransız anlaşması

Yeni Fransız kabinesinin Hariciye nazırı olan Mösyö (Barthou) makamına geçer geçmez Alman - ya ile Fransa arasında teati edilmekte olan teslihat notaları meselesile meşgul olarak son Alman notasına Fransa'nın cevabını verdi. Almanlar son notalarında Fransadan on üç sual sormuşlar ve Fransa ile Almanya arasındaki teslihat meselelerine taallük eden noktalar hakkında Fransa - dan uzun uzadıya izahat istemişlerdi.

Mösyö (Barthou) verdiği cevapta bu noktalara temas etmediği zait bulmuş ve doğrudan doğruya teslihat müzakeresine girişmek meselesinde Almanyaya aşağı yukarı bir ret cevabı vermiştir. Hatta Fransız erkânı harbiyesine mensubiyetle şöhet kazanmış olan bir gazete diyor ki:

"Fransa Hariciye nezareti kat'i bir ret cevabı tanzim etmiştir. Başvekil (Hitler) ile müşavirleri bu cevabın metnini okudukları zaman anlayacaklardır ki Fransa Hariciye nezaretinde bir şahıs tebeddülünden daha büyük bir tebeddül husule gelmiştir."

Diğer Fransız gazeteleri de aşağı yukarı bu fikre iştirak ediyorlar ve Mösyö (Barthou) nun son notada kullandığı kat'i lisanı büyük bir memnuniyetle karşıyorlar. (Journal) gazetesi diyor ki: "Teslihat meselesi için (Barthou) tarafından hazırlanan cevabı lâyiha gibi kat'i ifadeli bir vesikayı görmek için epice beklemeye mecbur olduk. (Barthou) Almanların küstahlıklarına bir çirpıda lâzım gelen cevabı verdi." Diğer taraftan son zamanlarda Almanya hakkında bazı sahte vesikalar neşretmekle şöhet kazanmış olan (Petit Parisien) gazetesi de: "Fransız cevabı kat'iyet ifade etmesi itibarile bütün manasile bir modeldir," diyor.

Gazetelerin bu neşriyatına bir de Fransa Ayân Meclisinin askeri encümeni tarafından verilen bir karar inzımam ediyor. Bu kararda deniliyor ki: "Avrupalı A. C.

(Devamı 4 üncü sayfanın 1 inci sütununda)

Büyük bir san'a'at eseri

Ayaşlı ve kiracıları

M.Ş Beyin gazetemiz için hazırladığı bu büyük, millî roman, Ankara'da tesadüf edilen bazı insan tiplerini fevkalâde bir kudret ve nüfuz ile tahlil ve tasvir eden ilk edebî eserdir

Yakında sütunlarımızda okumaya başlayacaksınız

Kâzım Hüsnü Beyi de kaybettik

Konya mebusu evelki gece vefat etti

MERHUM KÂZIM HÜSNÜ BEY

Büyük Millet Meclisinin bu intihap devresi meclisin bir uzvunu daha kaybetmiştir. Konya Mebusu Kâzım Hüsnü Bey bir müddet evvel rahatsızlanarak İstanbula gelmiş ve birkaç hafta evvel de tedavisi için alman hastanesine nakledilmişti. Böbreklerinden rahatsız olan Kâzım Hüsnü B., marlesef, kurtulamamış ve evvelki gece kendisini sevenleri teessürde bırakarak vefat etmiştir.

Kâzım Hüsnü Bey 1299 da Konyada doğmuştur.

Elli bir yaşında idi. Ailesine İsmail oğlu derlerdi. Babası Konyada çok sevilen Konya meclisi idare başkâtibi Hüsnü Efendidir.

(Devamı 10 cu sayfanın 5 ci sütununda)

Yeni bütçe

Vekiller heyeti tetkiklerine başladı

ANKARA, 19 (Hususî) — Vekiller heyetimiz akşam üzeri toplanarak yeni bütçenin hazırlanması işiyle geç vakte kadar meşgul olmuştur. Bu toplantılar bir kaç gün sürecek, vekâletlerin ihtiyacı hakkında vekilletin verecekleri izahat dinlenildikten sonra vekâletlerin tahsisatı buna göre tesbit edilecektir.

1934 bütçesinin 180 veya 183 milyon lira olacağı hakkındaki neşriyat sadece birer tahminden ileri gelmektedir. Maliye Vekâletinde salâhiyetli zatlar, Vekiller heyetinin bütçe üzerindeki ilk tetkikleri tahminlenmeden önce bütçenin kat'i yekünü hakkında kat'i olarak hiç bir şey bildirilemeyeceğini söylemektedirler. Bununla beraber 934 bütçesine, iktisadî programın tatbiki masraflarına karşılık olmak üzere, İktisat, Ziraat ve Maarif Vekâletlerine, geçen yıla nisbetle daha fazla tahsisat verilmesi, bu suretle eski bütçenin 933 bütçesine nazaran fazlalık göstermemesi kuvvetli bir ihtimal dahilindedir.

Varidatın çoğaltılması için de bazı maddelere kontenjan müsaadesi verilerek gümrük varidatının fazlalaştırılması ve yahut başka varidat menbaları araştırılması Vekiller heyetince tetkik olunacaktır.

Çin heyeti

Gazi Hz. tarafından kabul olundu

ANKARA, 19 (A.A.) — Avrupa askeri teşkilâtını tetkik etmek üzere seyahatte bulunan ve dün şehrimize gelen ceneral Youg Chichin riyasetindeki Çin askeri heyeti bugün öğleden sonra reisicümhur hazretleri tarafından kabul edilmişlerdir.

ANKARA, 19 (A.A.) — Şehrimizde bulunmakta olan Ceneral Youg'in riyasetindeki Çin heyeti askeriyesi bugün Başvekil İsmet Paşa hazretleriyle Büyük erkân harbiye reisi müşür Fevzi Paşa hazretlerini ziyaret etmişlerdir.

Heyet dün de Hariciye vekili Tevfik Rüştü Beyi ziyaret etmiştir.

Amerika donanmasının manevraları

SAN - PEDRO, 19 (A.A.) — Gelecek haftabaşı 90 gemi, 300 tayyare ve Akron dirijablinin iştirakile manevralar yapılacaktır.

Niçin ?

Saygılı efendim

Arkadaşlarımdan birine bir okuntu geldi; beraber okuduk. "Saygılı efendim," diye başlıyor. (Saygı değer) hitabını fazla heceli bulduğumuzdan mı almıyoruz? Bu bir şive meselesi: (Saygılı) da kendisine saygı gösterilen değil de başkasına saygı gösteren manası bulmuyor musunuz?

us.

Masonluk Türkiye'ye nasıl girdi ?

(Yeni Osmanlılar) cemiyeti müessisleri Mustafa Fazıl Paşa, Kemal ve Ziya Beylerin rolleri

NAMIK KEMAL BEY

ZİYA PAŞA

— 1 —

Haydar Rifat Beyin yeni neşrettiği bir kitapta (Masonluk) un Türkiye'ye nasıl girdiğine dair malûmat bulamadığından bahsetmesi üzerine bu bapta elimize geçen bazı vesikalardan dünkü nüshamızda bahsetmiştik. Bu vesikaları neşre başlamadan evvel masonluk teşkilâtının memleketimize gi-

rişi hakkında kısaca malûmat vermek ve yanlış bazı telâkkilerin önüne geçmek için bu malûmata bazı mülâhazat ilâve etmek lüzumunu hissediyoruz.

Malûmdur ki vaktile Hidir Mehmet Alin'in fermanında Hidirlik Ekber evlâdına tahsis edilmişti.

(Devamı 4 üncü sayfanın 1 inci sütununda)

Ağır cezada bir muhakeme

Feriköy cinayeti

"Boğuşuyorduk, cebinden bir bıçak düştü, aldım. Artık ne oldise oldu!,"

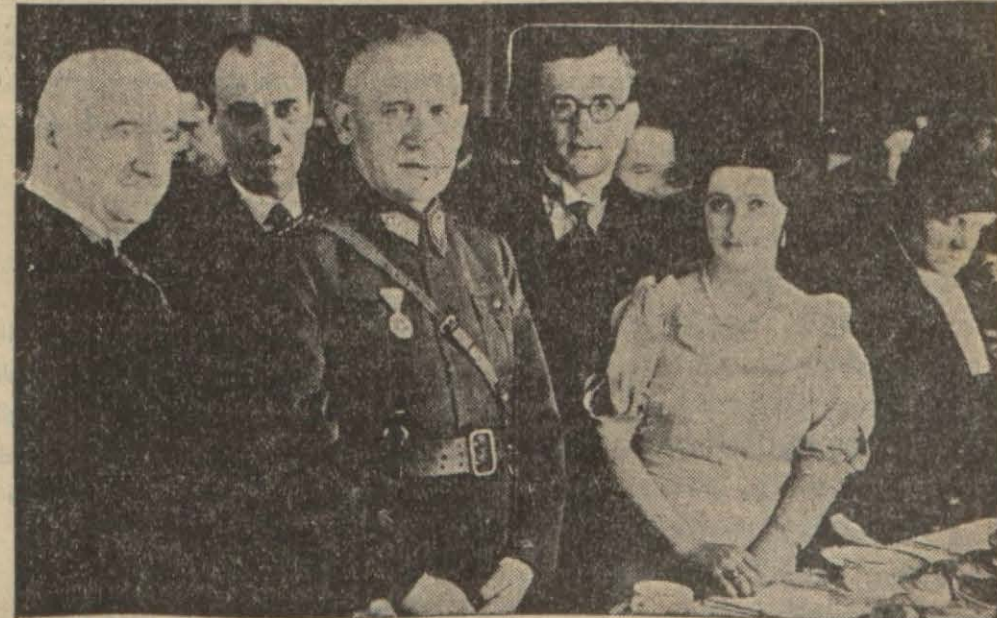
Bir kaç ay evvel, Feriköyünde bir cinayet olmuş, bir Arnavut, kendisine faizle para veren bir Yahudiye bıçakla öldürmüştü. Bu cinayet tahkikatına ait dosya, Adliye sayarı yangınında yanmış ve tekrar tahkikat yapılarak, yeniden hazırlanmıştı. Dün, İstanbul Ağırceza mahkemesince muhakemeye başlanmıştır.

Suçlu mevkiinde bulunan reñç-

per Zihni Efendidir. Ölen, faizcilikle geçinen Menteş Kasavi Efendi.... Muhakeme kararnamesine göre, Zihni Efendi, öldürdüğü adamdan faizle para almış. Doksan liradan ibaret.... Bunu taksitle ödeyecekmiş. İki taksiti, zamanında vermiş. Fakat, üçüncü taksit zamanı gelince, borcunu ödeyememiş.

(Devamı 4 üncü sayfanın 4 üncü sütununda)

Dün akşamki nişan merasimi

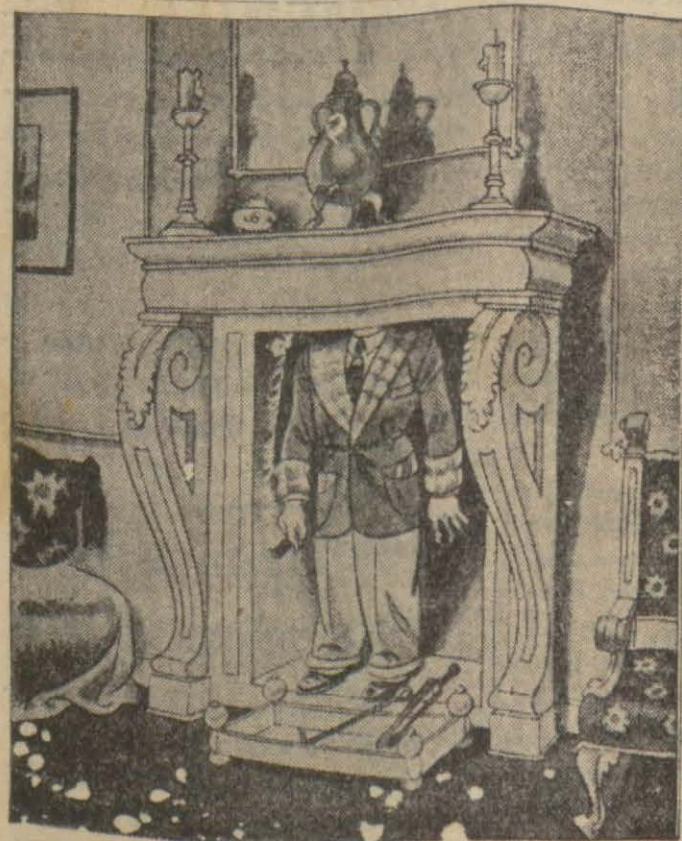
GENÇ NİŞANLILAR, ŞÜKRÜ NAILİ PAŞA VE CEVDET KERİM BEYLE BERABER

Cumhuriyet H. Fırkası İstanbul vilâyet idare heyeti reisi Cevdet Kerim Beyin kız kardeşi Macide hanımla doktor Ahmet Akkoyunlu Bey nişanlanmışlardır. Bu münasebetle dün akşam Si-pahi ocağı salonlarında bir aile toplantısı yapılmıştır. Yerli, ecnebi, kadın

olarak bulunmuşlardır. Nişan yüzüğü yeni evlilerin parmaklarına Şükrü Naili Paşa tarafından takılmıştır.

Misafirler hazırlanan büfelerde izaz edilmişler, dans edilmiş, bu güzel birleşme geç vakte kadar şevk ve samimiyetle tesit edilmiştir.

Gençleri ve ailelerini tebrik ederiz,

Karısı küi ve duman istemiyen bir erkek cıgarasını nerede içer ?!

BUGÜN

6 İNCİ SAYIFADA

Memleket Haberleri

7 İNCİ SAYIFADA

GÜZEL San'atlar

8 İNCİ SAYIFADA

Balkan Misakı ve İtalya

10 ÜNCÜ SAYIFADA

Belçika Kralının Ölümü

SON HABERLER: TELGRAF - TELEFON - RADYO

En güç ameliyat Türkiyede yapılabilecektir

üniversite rektörü Neşet ömer bey
Ankarada beyanatta bulundu

ANKARA, 19 (A.A.) — Ali sıhhat şûrası içtimalarında hazır bulunmak üzere şehrimize gelmiş olan üniversite rektörü Neşet Ömer Bey kendisini ziyaret eden bir muharririmize üniversite ve tıp âlemi hakkın şu malûmatı vermiştir:

“— Cumhuriyet hükûmetinin memleket irfanına ve sıhhati u - mumiyyeye en büyük hizmetlerinden biri yeni açılan İstanbul üniversitesidir. İstanbul üniversitesine memleketin güzide ve müstesna evlâtlarının yanında çalışmak ve çalıştırmak üzere garbm pek maruf üleması da celbolunduğu malumdur.

Daha ilk günlerinde yeni üniversitemiz inkişaf asarını göstermiş ve milletin kendisinden beklediği hizmetleri ifaya başlamıştır. Netekim Tıp fakültesi Haydarpaşada ancak üç yüz hasta üzerinde senelerce mahdud sahada tedrise mecburken şimdi miktarı

bine varan hastalar üzerinde tatbikat göstermeğe başlamış ve halkın sıhhati ile bütün üniversite profesörleri yakından alâkadar olmuşlardır. Diyebiliriz ki bugün hiç kimse memleketin dışarısında kendisini tedavi ettirmek ve ameliyat için hekim aramağa mecbur olmayacaktır. En hazik hekimleri memleketimizde bulacak, en güç ameliyat burada yapılacak - tır.

Son zamanlarda göz hastalıkları profesörü doktor Igersheimer tarafından sabık maliye vekili Abdülhalik Beyefendinin gözüne yapılan ameliyat, müşarünileyhin geçenlerde Viyanada diğer gözüne yapılan ameliyatın hemen muvaffakiyetle neticelenmiştir. Ötedenberi memleketimizde yapıla gelmekte olan dimağ ve akci - yer ameliyatlarında da daha geniş sahalar açıldığı sıhhat ve irfanı memleket hesabına zikredilmeğe şayandır..

Soğuk müthiş!

Anadoluda altı kişi
donarak öldü

ANKARA, 19 (A.A.) — Mülhakatta şiddetli soğuk ve karlar devam etmektedir.

Bir kaç gündenberi yağın kar tesirile buradan Alaşehir gitmek te olan üç deveci ve Balıkesirde gene yolda biri kadın, biri erkek ve biri de çocuk olmak üzere üç kişi donmuştur. Balıkesirde şiddetli soğuklardan mektepler he - yeti sıhhiye kararile altı gün tatil edilmiştir.

Fransada

Son kanlı hadiselerin
mes'ulleri aranıyor

PARİS, 19 (A.A.) — Mebusan meclisinin nizamnameler encümeni sosyalist grupunun, 6 şubat ve müteakip günlerde bir çok kurban vermiş olan müessif hadiselerin mes'uliyetini tayin maksadile bir anket parlemanter heyeti teşkili hakkındaki teklifini kabul etmiştir.

Encümen diğer taraftan Dauladler kabinesinin mes'uliyet de - recesini tayin için de ayrıca bir anket heyeti teşkili hakkında, sağ cepah mebuslarından M. Herriot tarafından vaki olan teklifi, mevcut 44 kişilik heyetin, 6 şubat ve müteakip günler vukuatına müteallik bilcümle meseale te - tkiatını teşmil edebileceği ci - hetle, reddetmiştir.

Seyrüsefer kanunu

ANKARA, 19 (Hususi) — Seyrüsefer hakkında Dahiliye vekâletince hazırlanan lâyiha mart içtimasında Meclise verilecektir. Vekâlet, lâyiha kanuniyet kesbettikten sonra bir nizamname projesi hazırlayacaktır. Bu projede Avrupa da tatbik edilen nizamnamelerden istifade edilecektir.

İş kanunu

Hazırlanan yeni
lâyihanın esasları

ANKARA, 19 (Hususi) — Yüksek İktisat meclisi bu içtima devresinde İş Kanunu lâyihası için eski bazı esaslar tesbit için ve bu hususta bir proje hazırlamıştır. Mart içinde Büyük Millet Meclisine verilecek olan bu lâyiha, öğrendiğimize göre şu kısımlara ayrılmıştır:

1 — Hizmet akti, 2 — İş bulma, 3 — Teftiş ve mürakabe, 4 — İş kazası sigortası, 5 — İşçi sıhhatinin korunması, 6 — Amele ve patron ihtilâflarının halli, 7 — Lokavt ve grev, 8 — Meslekî birlikler.

Meslekî birlikler hariç kanun - lâyihasının tetkiki bitmiştir. Yalnız meslekî birlikler bu devreye yetişememiştir. Ancak meslekî birlikler faslının tetkik edilmemiş olması dolayısıyla iş kanunun geri bırakılmasını bilhassa 5 senelik sanayi plânının tatbikine başlan - masından ötürü münasip görülmüştür.

Mart ayında kanun meslekî birlikler faslı hariç olarak meclise sevkedilip çıkarılacak. Meslekî birlikler faslı müzeyyel bir lâyiha gorta ettirilecektir.

Hizmet akti faslında işçinin patronla olan münasebatı, bu hususta aktedilen mukavelelerden bahsetmektedir.

İş bulma faslı, işsiz ameleye iş bulmayı vilâyet ve belediyele havale etmektedir. Bunlar İktisat Vekâletinin yüksek nezareti altında ameleye iş bulacaklardır.

2 — Teftiş ve mürakabe İktisat Vekâleti müfettişleri tarafından yapılacaktır. İktisat Vekâleti müfettişleri amele çalıştırılan her müesseseyi teftiş ve mürakabe edecek kanun hilâfına amel çalıştıran müesseselerden ilk defa ceza alacak, ikincisinde muvakkat bir zaman için seddedecektir.

Gene kanun mucibince bütün işçiler iş kaza sigorta sandığına sigorta edilecektir.

Hangi işçilerin ne gibi kazalara karşı sigorta ettirileceğini İktisat Vekâleti tayin edecektir.

İşçi sıhhat koruma faslı amele - si yüzden fazla her fabrikanın daimî bir doktoru bulunmasını emretmektedir. Diğer fabrikalar şehirde bulunan her hangi bir doktorla anlaşacak. En ufak bir hastalıkta işçilerini muayene ettireceklerdir. Gene bu fasıl amele - nin mesaisini 8 saat ve ameleliğe gireceklerin asgarî yasını 12 tesbit etmiştir. 12 yaş dahil 12 yaşından küçük çocuklar amelelikte kullanılmıyacaktır. 12 — 16 yaş arasındakiler geceleri çalışmayacaklar yalnız gündüzün çalışacaklardır.

Gene bu fasıl amelelerin çalışacak yerlerinin havadar ve temiz olmasını emretmektedir.

Amele ile patron arasında vukubulacak ihtilâfın hal mercii hükümdettir.

Grev ve Lokavt yani amelenin patrona patronun ameleye karşı grev ilân etmeleri menedilmiştir.

Balkan misakı Yunanistan için faydasızmış!

M. Venizelos misakın Yunanistanı
lüzumsuz yere bağladığını söylüyor

ATINA, 19 (Hususi) — M. Venizelos, Hanya şehrinde Atina gazetelerinden birinin muhabiri - ne, kendisinin dört taraflı bir Balkan misakı aktine aleyhtar olduğunu söylemiş ve şu izahatı vermiştir:

— Yunanistan, Bulgaristanın iştirak etmediği dört taraflı Balkan misakına girmemeli idi. Zira Yunanistan, Türkiye, Roman - ya ve Yugoslavya ile aktetmiş olduğu ikiye taraflı misaklarla sulhü temin etmişti. Hattâ Yunanistanın, Bulgaristanla da böyle bir misak aktetmesi ümit ediliyordu. Yunanistan, İtalyanın muvafakat ve teveccühünü temin etmeden bu meselede isticlal göstermemeli idi.

Diğer taraftan Başvekil, hükûmetin muhalif fırkalar ile anlaşmasını Balkan misakının tasdiki hususunda hasıl olacak itilâfa muallâk tuttuğu hakkında muhalif gazeteler tarafından vukubulan neşriyatı tezkîp etmiş ve hükûmetin âyan ve mebusan meclislerinde harici siyaset hakkında şiddetli bir münakaşa vuku -

kuunda ve bu suretle bir çok mü - him memleket meselelerinin akit - betine dökülmesinin aleyhinde bulunduğunu söylemiştir.

M. Çaldaris, dört Balkan Hariciye nazırı arasında Balkan misakından başka imzalanan bir protokol mucibince Balkan misakı müddetinin yedi senelik olup olmadığı hakkında bir Yunan gazetecisi tarafından sorulan suale cevap vermemiştir.

Hükûmet gelecek hafta başında siyasi fırkalar reislerini hususi bir içtimaa davet etmek niyetindedir. Bu husustaki davetiyeleri Yunan Hariciye nazırı imzalayacaktır.

Terakkiperver Ahrar fırkası reisi M. Kafandaris, dün muhalif fırkalar reislerini Balkan misakı hakkında M. Venizelos tarafından kendisine gönderilen muhtıraya itlâ peyda etmek için içti - maa davet etmiştir. Muhalif fırkalar reisleri misak meselesinde takip edecekleri hattı hareketin tesbitini M. Venizelosun Giritten avdetine talik etmişlerdir.

Kömür sanayii için Avrupada tetkikat yapan heyetimiz

BRÜKSEL 19 (Hususi) — Kömür sanayii için tetkikatta bulunmak üzere Fransa ve İngiltereyi gezen heyetimiz Belçikadaki tetkiklerini de bitirerek Almanyaya hareket etti. Belçikalılar heyetimizi büyük bir alâka ile karşılamışlardır. Bir çok sanayi grupları, Brüksel maslahatgüzarnız Emin Ali Beyin tavassutile, heyetimizle temas etmişlerdir. Belçika gazeteleri, iki memleket arasındaki ticari ve iktisadi münasebetlerin inkişafını temenni etmektedirler.

Heyet arasında bulunan Zonguldak mebusu Ragıp Bey diyor ki:

“— Malûmunuz olduğu veçhile bu sene zarfında memleketimizde Zonguldakta büyük bir sömük fabrikası vucude getirilecektir. Bundan başka gene

1934 te bir şişe fabrikası tesis edilecektir. Heyetimiz bu fabrikalar için muhtelif memleketlerde tetkikatta bulundu. Bu münasebetle Fransada, İngilterede, Belçikada kömür sanayiini tetkik ettik. Memleketimizde yapmak istediğimiz sömük ve kömürden istihsal edilecek (sous - produits) ler hakkındaki tetkik - lerimizi ikmal ettik. Almanyada da bu hususta tetkikatta bulunmak üzere Berlin hareket ediyoruz. Oradaki tetkikatımızı ikmalden sonra şimdiye kadar vaki olan ve bundan sonra vaki olacak tek lifleri mükayese ederek intaş edeceğiz.”

Haber verildiğine göre heyetimiz Almanyada kömürden benzin istihsalı için yapılan tesisatı da tetkik edecek tir.

Bir İngiliz projesi

Büyük devletler aralarında
anlaşamayınca çare
arıyorlar

CENEVRE, 19 (Hususi) — Londra toplanan terki teslihat konferansı riyaset divanı, büyük devletler, bilhassa Fransa ile Almanya arasında henüz bir anlaşma olmadığını nazarı dikkate alarak konferansın nisan ortalarına terhine karar vermiştir. İngiliz nazırların dan M. Eden, bir anlaşma çaresi bulmak için Paris, Roma, Berlini ziyaret etmektedir.

Malûm olduğu üzere Mussolini, silâh meselesinin umumi bir konferanstan evvel dört büyük devlet arasında mü - zakere ve hallini tervîç ediyor. Fransa bunu kabul etmediği için, İngilizler, bu dört devlete Rusya, Türkiye, Polonya ve küçük itilâf devletlerinin de ilâvesini teklif ediyor. Bu suretle İngiltere, daha az devletten mürekkep küçük bir konferansın bir uzlaşma çaresi bulma - larını istiyor. Türkiye ve küçük itilâf devletleri bu hususi konuşmaya girdikleri takdirde Fransanın itiraz etmeyeceği tahmin olunuyor.

Kırkırelili Tapu dairesi yandı

ANKARA, 19 (A.A.) — Kırkırelilinde 17 - 18 şubat gecesi marif, nüfus, tapu ve iskân dairesinin mevcut bulunduğu binanın tapu dairesi kısmından bir yangın çıkarak hiç bir eşya kurtulmadan bina kâmilan yanmıştır.

Yangının kast eseri olmadığı ve gece nöbetçisi bulunan tapu odacısının sobayı yanık bırakıp sinemaya gitmiş olmasından çık - tığı anlaşılmıştır.

Heydarpaşa yolunda adam ezildi

Dün Suadiye ile Erenköy istasyonları arasında demiryolu üzerinde tren tarafından çiğnenmiş bir ceset bulunmuştur.

Ceset teşhis edilememiştir. Kimin ve ne zaman kazıya uğradığı tahkik edilmektedir.

Alman-Fransız anlaşması geri kaldı

(Başmakaleden devam)

ve bütün dünyanın hali hazırda bulunduğu vaziyet karşısında Fransa ne tedafii silahlarını ve ne askerlerinin adedini indirebilir. Şimdiye kadar olduğundan daha ziyade tehdit yapmak bu dalalık olurdu. Encümen tahdidi teslihat için yapılacak her türlü teşebbüslere bütün azim ve metanetle karşı gelecektir.,,

Müzakere kısımları büsbütün kapanmamış olmakla beraber, Fransızların bu kat'i tavır ve hareketleri karşısında Almanya ne yapacaktır? Her ne kadar Fransadaki son gürültülü hâdiselerden sonra Fransız kabinesinde ve bilhassa Hariciye nezaretinde şahsi tebeddülün başka daha mühim fikir değişiklikleri olduğu ileri sürülüyorsa da, Almanya'da, son bir sene zarfında res-kârda bulunanlar arasında da şahsi değişikliklerden başka büsbütün yeni tebeddüller, inkılaplar husule gelmiştir. 30 kânunusani 1933 tarihinde (Hitler) iş başına geçtikten sonra Almanyanın vaziyeti esasından değişmiştir. Esasen yeni millî Fransız kabinesinin Hariciye nazırı olan (Barthou) dan Almanlar böyle bir cevap bekliyorlardı. Onun için gelen cevap Berlinde hayreti mucip olmamıştır. Asıl mühim olan nokta, Avrupaya geniş nefes aldırmanın Alman-Fransız zıttiyetinin yeniden aylarca hal ve tesviye edilemeyeceğidir. Cenevredeki silahları bırakma konferansı bunu takdir ettiği için, müzakerelerini 10 nisan tarihine kadar tehir etti. Konferansa iştirak eden devletler bu iki aylık müddet zarfında teslihat işlerinde Almanya

ile Fransa arasında bir çarei hal bulunacağını ümit ettiklerinden dolayı konferansı tatil ettiler. Aynı zamanda İngiliz nazırlarından (Eden) in Parise, Berline ve Romaya yapacağı seyahatler sayesinde gene bu iki ay zarfında devletlerin teslihat meselesinde birleştirebileceği tahmin olunuyor. Böyle siyasi seyahatlerden müfit bir netice hasıl olmadı bittencübe anlaşıldığı halde, şimdi de (Eden) in seyahatine bel bağlamak neticesi boşa çıkacak olan bir ümitten başka bir şey olamaz. Çünkü İngiliz nazırı Parise gittiği zaman Fransa Hariciye nazırı kendisine teslihat meselesinde Almanyaya verdiği ret cevabında kullandığı lisandan başka bir lisans kullanamayacaktır.

Diğer taraftan Almanya da Alman hükümetinin kat'i noktai nazarını Mister (Eden) e açıktan açığa bildirmekten başka bir şey yapamayacaktır. Çünkü Almanya Milletler Meclisinden ve silahları bırakma konferansından çekilelidenberi teslihat işlerinde tam bir müsavat istemek fikrinden zerrekadar ayrılmamıştır. Almanya silahlanma veya silahları bırakma meselelerinde diğer devletlerle müsavı olmağı millî bir haysiyet meselesi telâkki etmiş ve bunu Alman milletine de öyle bildirmiş tir. (Hitler) idaresi şimdi bu noktada müsaadekârane hareket ederse, Alman milletine karşı mükerrenen verdiği vadi tutmamış addedilecek ve mevkii çok sarsılacaktır. Bu vaziyet karşısında Avrupaya rahat ve huzur verecek olan bir Alman-Fransız anlaşmasından demek ki henüz çok uzaklarda bulunuyoruz.

A. C.

Masonluk Türkiyeye nasıl girdi?

(Baş tarafı 1 inci sayfamızda)

Sonra Sadrazam Ali Paşa, Sultan Aziz zamanında Hidiv İsmail Paşaya yeni bir ferman vermiş ve bu fermanla Hidivliğin büyük oğluna (Tevfik Paşa) intikali temin eylemişti. Bu suretle Hidivlikten hakkı iskat edilmiş olan Mustafa Fazıl Paşaya da dört milyon altın lira tazminat verilmişti. Fakat Mustafa Fazıl Paşa yeni usul neticesinde Hidiv teşebbüs ile meşgul iken İstanbul yeni usul neticesinde Hidivlikten mahrum oluncu tazminat almış olmasına rağmen Ali Paşa ile Osmanlı hanedanına karşı aleyhtar bir vaziyet almıştır. Bir taraftan Osmanlı imparatorluğunda meşrutiyet ilanı, diğer taraftan padişahlığın evlâdı Ekber yerine padişahların büyük oğullarına intikali usulünün kabulü için propagandaya ve tahrikâta başlamıştır.

Mustafa Fazıl Paşa, esasen zengin idi. Fazla olarak eline 4 milyon altın lira geçmesi bu tahrikâtına çok yardım etti. Mustafa Fazıl Paşa Pariste bu türlü teşebbüs ile meşgul iken İstanbulda da Kemal Bey, Ziya Bey, (Ziya Paşa) gibi münevver bazı gençler de İtalyadaki Barbonari Cemiyeti teşkilâtını esas tutarak meşrutiyet inkılabı hazırlamak için bir ihtilal cemiyeti (Yeni Osmanlılar Kuray) kurdular. Fakat hükümet bakanları beraber eline

bat yapıldı. Kemal Bey ve Ziya Bey Avrupaya kaçtı, burada Mustafa Fazıl Paşa kendilerini himayesine aldığı gibi meşrutiyet ilanı yolunda neşriyat için ayrıca yardım etti.

Mustafa Fazıl Paşa Avrupadaki teşebbüsâtı esnasında Fransız mason teşkilâtına dahil olmuştu. Kemal Bey ile Ziya Bey Parise gelince ve kendisi ile teşriki mesail edince onları da ikna etmişti. Bunlar ilk mason teşkilâtını kurmuşlardır.

İşte bu mevzuu bahsettiğimiz vesikalardan anlaşılan birinci nokta budur.

Diğer taraftan mevzuu bahsettiğimiz vesikalar bir hakikati daha gösteriyor ki (10) temmuz inkılabından sonra ihtilalci nesil hakkında kullanılan (Genç Türkler) tabiri vaktile Mustafa Fazıl Paşa ile Kemal ve Ziya Beyler tarafından tesis edilmiş olan (Genç Türkiye = Jeune Turquie) cemiyetinin isminden alınmıştır. Halbuki aynı tabir Kemal ve Ziya Beyler ve arkadaşları tarafından kendi cemiyetleri hakkında (Yeni Osmanlılar) tabiri ile tercüme edilmiştir.

Bu suretle garp âlemindeki genç tabiri ile bu tabirin kendi dilimizdeki istimali ve medlûlû aramızda tarihi bir fark husule gelmiştir.

Üçüncü bir mühim cihet olarak bir noktaya daha işaret edilebilir.

Bir kılıç balığı yüzünden çıkan hadise

Balıkçılar, Beykoz açıklarında ağ kurmuşlar. Gece, ay ışığında kayıklar içerisinde, ellerinde kancalar, do'aşıyorlar.

Bir aralık, Karadenizden yolu Boğaziçine düşen bir kılıç balığı, ağlara takılıyor. Aynı anda ve yan yana kurulan iki ağa birden dokunuyor. Balık, yakalanıyor. Fakat, kılıç balığının ahına uğruyorlar, aralarında bu yüzden kavgaya çıkıyor!

Kayıklar içerisinde "benimdir, senindir," kavgası... Balıkçılardan Mahmut, Raifin başına kancası ile vuruyor. Raif, ağır surette yaralanıyor. Hastahaneye kaldırılıyor. Kurtulacağı şüpheli görülüyor, hararet yükseliyor, nöbetler geçiriyor. Buna rağmen, iyileşiyor.

Balıkçı Mahmut hakkında takibat yapılıyor. O, "Ben, balığa ortağız, dedim. Raif, kabul etmedi. Yanındakilerle birlikte bana kanca ile vurdular. Kendimi müdafaa yollu mukabele ettim. Bu sırada Raif yaralanmış... Ben, kardeşlikte karşıdakileri seçmiyordum," diyor.

Bu hâdisenin muhakemesi, dün İstanbul ikinci ceza mahkemesinde görüldü. Şahitler dinlenildi. Başka şahitler de dinlenilecek.

Baskın yapmakla suçlu bulunanlar

Bakırköyüne bağlı İncirli köyde bir gece yarısı baskın yapmak suretile Davit Efendinin evine girmek, zorla para almağa kalkışmak, para verilmeyince Davit Efendiyi yaralamak, karısı Lea hanımı öldürmek...

Bu vak'aya ait davada suçlu mevkii bulunan rençber Mustafa ve Talip Efendilerin muhakemesine, dün İstanbul ağır ceza mahkemesinde devam olundu. Bir kaç şahit dinlenildi. Bir şey bilmediklerini söylediler. Muhakeme, bir jandarmanın istinabe yoluyla ifadesi alınmak üzere başka güne kaldı.

ki bu da gene mevzuu bahis vesikalardan anlaşıldığına göre Yeni Osmanlılar Cemiyetinin (Mason) kısmına ait olan teşkilâta dahil Türkler ile ecnebler ve gayri müslimler arasında esaslı bir düşünüş farkı bulunmasıdır. Çünkü Kemal ve Ziya Beyler haddizatında teceddüt taraftarı olmakla beraber islâmci birer inkılâpçı idiler. Halbuki (Yeni Osmanlılar) Cemiyeti nizamnamesindeki (Teceddüt) kelimesi — mevzuu bahis vesikalara göre — ecnebi aza tarafından çok başka bir manada alınıyordu. O kadar ki bunların manası Türk olmıyan anasının Türkiyeden ayrılmasına kadar teşmil olunuyordu.

Bizim bu mülâhazalarımıza esas olan vesikalara gelince, bunların (W. Deschamps) isminde bir muharririn (Les sociétés secrètes et la société) namile yazmış olduğu eski bir eserden alınıyor. Kitap 1883 ç. doğru ve haddi zatında (Mason) lûgâ aleyhtar olarak yazılmıştır. Bu itibarla mülâhazalarımızda belki birtaraf olmayabilir. Fakat bizim nazarı dikkate aldığımız şey eserde tesadüf edilen vesikalardır.

(Devamı var)

... MAHKEMELERDE ...

Feriköy Cinayeti

(Baş tarafı 1 inci sayfamızda)

Müddet biraz geçmiş ve Menteş Kasavi Efendi, geriye kalan altmış liranın icra yoluyla tahsiline teşebbüs etmiş. Doğrudan doğruya değil, Zihni Efendiye kefil olan bakkal Nafiz Efendiden...

Günün birinde, alacaklı, icra memuru ve polisle birlikte bakkalın dükkânına gelmiş. Dükkândaki mallara haciz konulacak... Nafiz Efendi, hemen kefil olduğu adama haber göndermiş. Zihni Efendi dükkâna koşmuş, alacaklıyı icra vasıtasıyla hareketten vazgeçirmek istemiş. "Bana biraz mühlet ver. Hepsini öderim. Hatâ şimdi de otuz beş lirasını tedarik edebilirim. Geri kalan kısmını ödemem için ay başına kadar sabret!" demiş. Alacaklı razı olmamış, dükkândaki malların arabaya yükletilmesi sırasında, bir aralık dükkân civarından uzaklaşan Menteş Kasavi Ef., dükkândan yüz elli adım kadar uzakta bıçakla öldürülmüş. Mahkeme heyeti, Kemal Beyin re'sliği altında aza Sakıp ve Murat Beylerle teşekkül etmişti. Müddeiummilîği muavim Kâşif Bey temsil ediyordu. Kemal Bey, suçlu mevkii bulunan Zihni Efendiyi sorguya çekti.

— On yedi yaşındayım. Kolonyalıyım. Rençberim. Bekârim. Şimdiye kadar ceza yemedim. Okuyup yazmak pek o kadar bilmem. İstanbulu yedi, sekiz sene evvel geldim. Arnavutluk tabasındanım. Feriköyünde Ferah sokaklarında on dört numaralı evde oturdum. Şimdi tevkifhanedeyim.

— Bu cinayet vakası nasıl oldu?

Zihni Efendi, borç para aldığı, üçüncü taksiti veremediğini, kefilinin dükkânındaki malları hacze gelindiğini, orada alacaklıdan mühlet istediğini yukarıda yazdığımız şekilde anlattıktan sonra, şöyle devam etti:

— Razi olmadı. Üstelik beni tersledi. Dükkân önünden ayrıldığımız sırada da, sövdü ve tokatladı. Boğuşuyorduk. Onun cebinden bir bıçak düştü. Ben aldım. Nasıl oldu ise oldu, Yahudi yaralandı!

— Sen, eşyanın haczine mani olmak istemedin mi?

— Hayır. Amma kavga hacizden çıktı. Bana "24 saat bile mühlet vermem. Haydi, git!" dedi. Ben, Pangaltıya gidiyordum. Tanrıdığım bir kasaptan ödünç para alarak, borcumu tamamiyle verecektim. Gitmeğe bırakmadı. Beni elâlem önünde rezil etti!

— Netice itibariyle sen mi öldürdün?

— Boğuşma esnasında ne olduysa oldu. Farkında değilim!

— Bıçak senin elinde iken, o yaralandı ve öldü. Öyle mi?

— Onun bıçağı benim elimde idi!

— Otur, bakalım!

Şahitler çağırıldı. Bakkal Nafiz Efendi, Zihni Efendinin dükkân önünde alacaklıya yalvardığını, hattâ bir az mühlet vermesine karşı fazla faiz verileceği söylenildiği halde, Menteş Kasavi Efendinin aldırış etmediğini, cinayet dükkândan uzakca bir yerde olduğunu, kendisinin bir şey görmediğini anlattı.

Diğer üç şahitten biri, borçlunun yalvarmasına karşı alacaklının sövüp saydığını, biri ölenin "Ah, vuruldum!" dedikten sonra Zihni Efendinin elinde bir bıçak tutarak kaçtığını, üçüncüsü de cinayeti sonradan işittiğini söylediler. Bıçaklamanın nasıl vaki olduğunu gören yoktu.

Mahkeme, iki şahidin daha çağırılması ve Zihni Efendinin yaşı öğrenilmek üzere, Arnavutluktan buraya geldiği zamanki pasaportunun Feriköyünde bahçevanlık eden babasından polis vasıtasıyla aldırılmasını kararlaştırdı. Muhakemeyi on dokuz Mart saat on üç buçuca bıraktı.

Gazeteler arasında

"Son Posta", gazetesi tarafından "Cümhuriyet", gazetesi aleyhine, yakışık almıyacak neşriyatta bulunduğu kaydı ile açılan davaya dün İstanbul ikinci ceza mahkemesinde bakılacaktır. Dava edilen gazetenin yeni neşriyat müdüründen birine tebligat yapılmadığından, muhakeme başka güne bırakılmıştır.

Haber alacağımıza göre "Cümhuriyet", gazetesi de "Son Posta", gazetesi aleyhine aynı esastan bir dava açmıştır.

Sarı İhsan müşahade altına alınmasını istiyor

Dolandırıcılık maddesinden suçlu olarak muhakeme edilen Sarı İhsan'ın muhakemesine, dün İstanbul üçüncü cezada devam edildi.

Polis memuru Cemil efendi şahit olarak dinlenildi. Dava mevzuunu teşkil eden hâdiseye dair, karakolda davacının Sarı İhsan'ı teşhisinden başka bir şey hatırlamadığını söyledi.

Sarı İhsan, dimağı zaafından bahsetti. Tıp işleri müdürlüğünde müşahade altına alınmasını istedi. Şimdiki halde, tevkifhanede, tevkifhanecisi doktoru tarafından devamlı surette tetkik ve muayeneye tâbi tutulacak...

Mahkeme, gelmiyen şahitlerin getirilmesine ve şahit kömürü Hasan efendinin celbi için yazılan müzekkereye cevap gelmediğinden, bu işi geçiktirerek mevkufiyet halinin uzamasına sebep olduğundan dolayı, kim ihmal göstermişse müddeiummilîğe tebligatı ve hakkında kanunî takibat yapılmasına karar verdi.

Şoför Nuri Efendinin ölümü davası

Bir gece Kumkapıda kurşunla öldürülen şoför Nuri Efendinin ölümü davasına ait muhakemeye, dün İstanbul ağır ceza mahkemesinde devam edilmiştir.

Bu vak'adan dolayı, o zaman Kumkapı merkezinde birinci komiser olarak bulunan Mücip Bey le mahalle bekçisi Adil Efendi ölümüne sebep olmak maddesine göre muhakeme ediliyorlar.

Dünkü muhakemede, ölen şoförün varislerinin vekili, vakarında bir keşif yapılması lüzumunu ileri sürmüş, mahkeme, isteği kabul etmiştir. Keşif yapılarak rapor verildikten sonra, mahkeme son aphasına girecektir.

Minimini Kız Ve Aşk

Yazan : Selâmi İzzet

Bu felâket mukadderdi. İp can-bazı, ip üstünde taklak attığı zaman, seyirciler heyecana kapılırlar. Çünkü bir gün, canbaz, nasıl olsa düşüp ölecektir... Su testi si su yolunda kırılırmış...

Güzel Marmara! Bir kaç güne kadar bütün güller açacak... Güllerin yegâne sahibi güneştir ve Marmaranın yegâne âşığı da güneştir.

Ali Beyin bahçesinde herşey vardı. Havuz vardı, heykel vardı, kuyu ve sulu tulumba vardı. Güzelliklerle çirkinlikler birbirine karışmıştı. Fakat bir de çam vardı. Bu eski, yıllanmış bir çamdı. Rüzgârların kamçısını yemiş bir çam... Nuri Bey bu çamla konuşuyordu.

— Seni anlayamazlar, diyordu. Seni bir köşeye atmışlar, unutmışlar... Sen de tıpkı benim gibisin. Yalnız sen benden çok daha fazla yaşayacaksın. Ben, senin gölgeni gömmek isterim.

Ağaç, bu sözlerle cevap vermiyordu. Dalgaların sesini, dallarda kuşların ötüşünü dinliyordu... Asil dekor ihtiyarlıyordu. Nuri Bey başını sallıyor, insanların hayat çağını çok kısa buluyordu.

Çam bu duyğuya lâkayitti. Nevres bey, ağacı okşadı: — Fena haber dostum.

Dışarı fırlayan bir köke oturdu: — Haber fena ama, kız enfes. Puposunu doldurdu. Yalnız olduğu zaman pipo içerdi.

— Enfes!.. Bekâr kaldığıma pişmanım..

Düşündü, pipoyu çekerken, yanakları çukurlaşmıştı.

— Belki de boşanırdım.. Fakat Gülderen gibi bir kızım olurdu. Ne güzel kız, enfes kız!..

İhtiyar ağaç ürperdi. Uzaklardan kopup gelen bir rüzgâr, dallarından geçti.

Nuri bey, rüzgârı el sallıyarak karşıladı:

— İyi nava müjdecisi.

Ve yeleğinin düğmelerini çözdü.

Ağaç cevap verdi. Yaprakları fişildadı ve güneş bu fişiltıya iştirak etti.

Nuri bey sözünü kesmedi:

— Ben ismini Gülderen koyamazdım. Ben Gülseren olsun istiyordum. Sözümü dinlemediler.. Zaten Alinin zevki yoktur ki.. Enfes kız!..

Piposu gelmiyordu. Puposuna kızdı. Boşalttı. Yeniden doldurdu. Elinde tuttuğu çakmağı yakmadı.

— Eğer kız olsaydım, fena canım sıkılırdı.

Kadınları iyi anlamıştı o. Bin üç, belki de daha fazla... Ah güzel Marmara! Hem felâket vardı, Aliden daha aptal olan karısı Macide vardı, canım Gülsereni Gülderen yapmışlardı. Ne yazık! Geçen sene, hayat, hiç değişimemiş gibi, uzayıp gidiyordu.

Nuri Bey, dostu çama sordu: — Sen bu işe ne dersin?

Fırtınaların ve güneşin ağacı, yazın geldiğine kanıdı. İlkbaharda bir zevk duymamıştı.. Etrafına biraz yeşil toz yayılmıştı.. Çocuğu çocuğu olmıyan Nuri Bey, yaşamak zevki için yaşıyordu.. Ellisini çoktan aşmıştı. Bundan böyle, onunla ağaç için en büyük keyif, güneş altında, mekamlere

göğüs gererek yaşamaktan ibaretti.

— Sen düşünmüyorsun dostum, senin aklın yok.. Talisin sen...

Ve mırıldandı:

Ya dehre gelmeseydim, ya aklım olmasaydı...

Çakmak ateş almadı, pipo çekmedi.

Nuri bey, yeleği gibi, pantolonunun kemer düğmesini de çözdü. Nuri Bey çok şişmandı, göbekliydi. Ölüme tahammül edemezdi. Ağaç zayıftı, inceydi. Ölümlü ona yakışmıyacaktı. Ağaçla adam anlaşıyorlardı. Biri havaya söz söylüyor, öteki cevap vermiyordu ama, anlaşıyorlardı.

Ve güneş Marmarada ışıldıyordu.

Birdenbire bir kahkaha duyuldu.

Ve birdenbire yelekle pantolon iliklendi..

Gülderen gülüyordu. Koca gençlik!..

— 3 —

Gülderen Marmaraya, güneşe doğru gidiyordu. Her şey unutulmuştu, baygınlık, felâket.. Matmazel Emma, canlı bir disiplin gibi peşi sıra yürüyordu. Gülderen gülüyordu.. Bazan, birdenbire yeise düşüyor, bazan da birdenbire neşeleniyordu. Bazan bir çocuk, bazan da kadın oluveriyordu. Böceğin gömleğini yırtıp çıkan keleşin keyfine payan var mıdır?

Sofrada, başı dönüp bayıldığı zaman, Gülderen kadındı. Şimdi gülüyordu. Minimini kızdı.

Nuri Bey ihtiyar ağaca:

— Enfes! dedi.

Ve rüzgâr, dallar, yapraklar, çam iğneleri arasından cevap verdi:

— Enfes!

Marmaranın nefesi, sarışın saçları okşuyordu.

— Merhaba Gülderen.. İyileştin mi?..

— O da, ağacın gölgesine uzandı:

— Hasta değildim ki amca..

Elbisesi de Marmaranın, gözlerinin rengindeydi. Sivri burnunda, istihza kımıldanıyordu. Biraz evvel sararan yanaklarına kan gelmişti.

— Ne güzel kadın olacaksın?..

Dudakları kalın ve nemliydi; pars yavrusu gibi sivri dişleri vardı. Kulakları küçüktü... Şakaklarında ince, şeffaf, mavi damar-

Bir sahtekârlık

İspanyada Türk malı diye satılan yumurtalar

İspanyadan şehrimize gelen ticaret heyeti, piyasadaki tetkiklerine dün de devam etmiştir. Karşılıklı konuşmalar dikkate şayan bazı sahtekârlıkları meydana çıkarmıştır: Bunlardan biri, Türk yumurtası diye Bulgar yumurtasının İspanyaya sürülmüş olmasıdır. Daha geçenlerde, Madridte bu suretle 80 bin sandıktan fazla yumurta satılmıştır.

Öğrendiğimize göre, ticaret heyetinin ticaret odası nezdinde yaptığı temaslar neticesinde her iki memlekette karşılıklı meşherler açılması kararlaştırılmıştır.

Polis haberleri

Evde yakalandı

Bu akşam sabıkalı topal Münir namında bir şahıs, sırkat kasıtle girdiği Zambak sokağında 13 numaralı Adil efendinin hanesinde cürmümeşhut halinde yakalanmıştır.

Tehditte para!

Beyoğlundaki Kalyoncu kulluk, İki kapılı sokak, 11 numarada oturan Kristina hanım dostu Zekinin kendisini tehdit ederek para talebinde bulunduğunu iddia ettiğinden suçlu yakalanmıştır.

Araya girmeseydi

Dün Mercan hanı ittisalindeki kahvede Dimitri ile Nami kavga ederken bunları ayırmak için aralarına giren Arşadili Dimitrinin eli cama gelerek kesilmiştir.

Yaş ağaç keserken..

Üsküdar'da, Kuzguncukta, 21 numaralı yalıda eshabı emlakten Şevket beyin hissesi olan kısmında Paşa korusunda Lazo namında biri yaş ağaçları keserken yakalanmıştır.

Matbaamıza gelen eserler:

İş mecmuası

Ahlaktan ve ictimai ilimlerden bahsetmek üzere kurulan "İş", mecmuasının ilk nüshası çıkmıştır. Bu nüshada Türklerde ahlak, bugünkü Almanya'da hukuki inkılâp yazıları bilhassa dikkate şayandır.

Memleketin ictimai hayatına ait notları, yeni getirilen Alman profesörlerinden M. Kesslerin bir raporunu ihtiva eden bu ilim mecmuasını karilerimize tavsiye ederiz.

ları beliriyordu..

— Güzel kadın mı olacağım amca?

— Yazık ki yirmi yaşında değilim.

— Bana kur mu yapardınız?

Çekmiyen piposunu cebine koydu. Gülümsedi:

— Bekliyeceğim.

(Devamı var)

UMUMİ HARPTE Teşkilâtı Mahsusa

VAKIT'in yeni Tefrikası : 108

Yazan: A. MİL

Orduda Almanlar meselesine gelince..

Harbe iştirak edelidenberi Türkiye gelen Almanların birinci meşgalesini Osmanlı devleti dahilinde yaşayan Hristiyan anasırlarına almaktan ibaret. Hatâ Kafkasyada bile Hristiyan unsurlardan başka İslâm unsurlar arasında bile Türkiye için muzır olabilecek siyasi fikirler telkinine çalışıyorlar.

Orduda Almanlar meselesine gelince Almanlar Türkiye'nin kendileriyle beraber harbe girmesini, bir sipariş muharebesi telâkki ediyorlar. Maksatları Türklere kan döktürmek ve fakat kendileri hiç kan dökmemektir. Bunu yapmağa hiç hevesli değildiler. Türk ordusuna giren Alman zabıtlarının hiç birisi ehliyet ve fedakârlık göstermemiştir. Onlar yalnız orduya tahakküm etmek istiyorlar, menafii hasise siyasiye takibinden geri durmuyorlar. Müşkül vaziyetlerde kaldıkça en ufak vesilelerden istifade ederek geri çekiliyorlar. Bunun için icap ederse yalan söylemekten de çekinmiyorlar.

Harbin muhtelif safhalarına gelince, Erzurum ordusu

Kumandanlığının ilk devirde yaptığı hatalar ve gösterdiği iktidarsızlık son harbin şayanı esef bir surette neticelenmesine sebep olan en büyük âmillerdendir. İlkinin fena tesirleri, işenin noksan olması, vesaiti nakliyenin ihtiyaca kifayet etmemesi, muharebenin lâikili ve çehile temin olunmaması, cepheye hasta hasta kuvvetler gönderilmesi, sıhhi meselelere ve sıhhi teçizata harp başlangıcında icap ettiği kadar ehemmiyet verilmemesi de inzimam ederek Kafkas cephesi tutulmayacak bir hale gelmiştir..

Doktor Bahaettin Şakir Beyle arkadaşlarının tesbit ettikleri bu noktalar hakkında nazari dikkatleri celbedilmesi artık müfit bir netice verebilir miydi? Bu noktaların hepsini harbe başlatabırdan evvel düşünmek ve ona göre hareket eylemek lâzım gelirdi.

Harbin en hararetli bir devrinde o noktaları göz önüne koymaktan artık hiç bir fayda hasıl olamazdı. Nitekim Almanların harbi, sipariş harbi telâkki ettikleri, kan akıtmaktan çekindikleri ve hiç bir yerde fedakârlık göstermedikleri yazıldıktan sonra Türk orduları kendi hudutları haricinde Lehistan, Romanya, Makedonyada Almanya he-

sabına kan akıtmağa sevk olunmamış mıydı? Mademki İttihat ve Terakki erkânı Almanların şarkta nüfuz kazanmak ve Hristiyan unsurları elde etmek için ara sıra karıştıklarını daha bida-yeti harpte anlayabilmişlerdi, o halde hiç olmazsa yalnız kendi hududumuzu müdafaa ile iktifa ederek tâ uzaklara ordu gönderilmesine mâni olmaları icap etmez miydi? Bir de Filistin ve Irak cephelerini müdafaa edecek kâfi miktarda kuvvetlerimiz vardı da fazlasını mı Lehistana sevk etmeğe kalkıştıyorduk? Bunun böyle

le olmadığı gün gibi aşikârdı. Kendi hudutlarımızı müdafaa için bir nefer bile ayıracak bir vaziyette değilken yabancı cephe-lere fırka fırka asker sevkî büt-yük bir hata değildi de ne idi?

Şüphesiz, bütün bu işleri hep Enver Paşa yapıyordu ve İttihat ve Terakki merkezi umumi Enver Paşanın icraatına mâni olamıyordu. Fakat Enver Paşa olsun, İttihat ve Terakki olsun, umumi harpten müştereken mes'uldüler ve nitekim müştereken de mes'ul tutulmuşlardı.

Teşkilâtı mahsusanın bir tarafında Enver Paşa ve diğer tarafta asıl İttihat ve Terakki olmak üzere arada mevcut olan ihtilâftan doğduğu tefrikamızın başında yazılmıştı.

Bu ihtilâf her nerede olsa kendisini gösteriyordu. Almanların şarkta kuvvetlenmesine bir taraftan Enver Paşa ister bilerek, ister bilmeyerek yardım ederken umumi harbe girdikten bir kaç ay sonra en ileri gelen İttihat ve Terakki erkânının bu nüfuzu müzir bularak onun önüne geçmeğe çalışmaları her iki taraf arasındaki zittiyetin mevcudiyetine delâlet etmez miydi.

Enver Paşa ve onunla beraber bir çok kimseler Kafkas cephesinin beklenen ümidi hasıl edememesine rağmen eski istilâ hırslarından vazgeçmemişlerdi. Bu hırslar muvakkat bir müddet için geri bırakılmıştı. İlk fırsatta o hırsların tatmin edilmesi daima mukarrerdi. Rusyadaki Türklerin Türkiyeye bağlanmasını fikri o kadar sabit idi ki bunun için lâzım olan programlar hazırlanmış bir halde duruyordu.

Nitekim aradan üç sene geçtikten ve Rusya gene bizim harbe iştirakimiz yüzünden mağlûp olunca Rusyadaki Türkler meselesi tekrar canlanmıştı. Rusya-daki Türklerin ahvaline vakıf olanlar Rusyanın mağlûbiyeti ile de edilen o tarihi fırsattan nasıl istifade edilebileceğini İttihat ve Terakki Cemiyeti merkezi umumi sine verdikleri lâyihalarda aşağıdaki surette tasavvur ediyorlardı.

"Kahraman askerlerimizin muvaffakiyeti ve umumi harbin bereketi olmak üzere Müslüman-Türk illerinin serbest inkişaflarına mâni olan Rusya Çarlığı'nın eli kırıldı. Yarını bilmeyiz. Bugün için şimal ve şarkta, Kafkasyadaki bütün Müslüman-Türk zümreleri hâd bir haldedir. Binaenaleyh gönüllerindeki bütün mefkûrelerini izhar edebilirler.

(Devamı var)

Romen paraları

Borsa ve Osmanlı Bankası komiserliğinden:

31/1/1934 tarihine kadar tedavülde buraldığı bildirilen mavi renkteki (Bin) leylik Rumen kâğıt paralarının bir ay daha yani 1 mart 1934 tarihine kadar tedavülde kalmasına karar verildiği Rumen milli bankasının tamiminden anlaşılmıştır.

Alâkadarlarca malûmat hasıl olmak üzere ilân olunur.

Karnaval yortularının son gününde

Dün Hristiyanların karnaval yortularının son günüydi. İstanbul ortodoksları, her yıl yaptıkları gibi, Kurtuluşa eğlenceler yapmışlar, maskara kıyafetinde akşama kadar dolaşmışlardır.

Dün Kurtuluşa giden tramvaylar bu münasebetle hınca hınç dolu idi. Resmimiz burada yapılan eğlencelere iştirak edenlerden bir kısmını göstermektedir.

Mektubun sahibi, Hitler tarafın-
dan Almanyadan çıkarılmış olan
bir musevidir. Adının Beruhar Ki-
rinti ve kendisinin çok müstait ve
namlı bir baytar olduğunu söyli-
yen bu musevi, Adana baytar mü-
durlüğünün mütahasis bir baytar
aradığını işiterek bu mektubu gön-
lerdığını ve eğer haber doğru ise
bu işe talip olduğunu bildirmiştir.

Beruhar Efendi, Habeşistana iş-
bulmak ümidile gittiğini, fakat bu
memleketin her tarafı hayvan do-
lu olmakla beraber baytarlığa da-
ir hiç bir daire ve müessese bulun-
madığından ıssız kaldığını mek-
tubuna ilâve etmiştir.

GÜZEL SAN'ATLAR

Tiyatro tarihi

Yunan tiyatrosunda iki tesir: Din ve maceralar

Yunan tiyatrosu nasıl doğdu? Bu mevzuu tetkik ederken bu tiyatronun doğuşunda tesiri olan Yunan ruhunu ve Yunan ruhunda işliyen Yunan tabiatını bundan evvelki yazıda tahlil ve tasvir etmiştim. (1)

Yunan dini de tabiat kadar Yunan ruhunda işlemiştir; zaten bu iki müesir ekseriyetle el ele yürümüşlerdir..

Bu din de Adalar denizinin gubru kadar güzeldi, mütenevvi lâvha ve heyecanlara canlı efsanelere sahipti..

Bu efsaneler başlı başına bir edebiyattır. Ruhtan ve kavminin arasından doğmuş yüksek bir hayalle beslenmişti. Tabiatla, güzel Yunan topraklarıyla tam bir teta-buk ile yaşıyordu.

Din bir ihtiyaçtır. Kanun dimağ üzerine tesir ederek cemiyetin a-hengini kurduğu gibi din ruhlar üzerinde bu tesiri yapar.. Fakat bunun için halkın malı olması ona kuvvetle nüfuz etmesi, kavmin hayatına ve hislerine uyması lâzımdır..

Eski tarihte Yunanlılardan başka hiç bir kavmin dinleriyle böylece anlaşıyor, mabutlarla yakından münasebette bulunduğu görülmemiştir.. Onların Allahları ancak tahayyül edilmiş varlıklardır. Da-ha ziyade kuvvetlendirilerek canlı bir hale getirilmemiştir, müphem bir tarzda kavimlerinin ruhuna tesir ederler.

Yunan dininin istinat ettiği mabutlar kümesi ise çok daha kuvvetli bir tarzda tahayyül edilmiş varlıklardır.. Bunlar ruh ve yaşayış itibarile bizzat Yunanlıların kendileridir. Yalnız bazı insanî kuvvetlerin üzerinde hassalarla tehzil edilmişlerdir. Hisleri tamamen bizim hislerimizdir; bizim gibi severler, aldatırlar, iki yüzlülük gösterirler, nefret ederler, kıskanırlar..

Bu suretle kendi aralarından yaratılmış olan bu mabutlarla Yunanlıların yakın münasebetleri tabiidir. Ancak iki insan arasında geçebilecek vak'a ve hisler bu kavim ile Allahları arasında görül-müştür. Her biri bir trajedi veya komedi olan efsanelerini tetkik edersek bunların tamamen beşeri, mistik ve hattâ realist bir edebiyat olduğunu ve bu edebiyatta mabutla halk arasındaki his müşareketleri derhal meydana çıkar.

Allahlar insana âşık olmuşlar, onu kıskanmışlardır, insanlardan intikam almışlardır, onları kandırmışlardır.

Böylece ilk heyecanları Allahlara atfederek ilk edebiyatın temelini kuruyorlardı. Bilâhare gene bizzat kendileri müteessir olmuşlardır.

Birinin hırsı, birinin kini halkın ruhunda derin tesirler bırakıyor ve bu tesirler iklimin ve tabiatın ruhlarında çizdiği heyecanların üzerin-den keskin bir kalem gibi geçerek o izleri daha derinleştiriyor ve genişletiyor.

Zaten tabiat dinde de bütün güzelliği ile yaşıyordu.. Bu iki varlık arasında tam bir ahenk tahayyül ve muhafaza edilmisti.

Yunan zekâsı burada mühim bir mevcudiyet göstermiştir. Temsil ettikleri şeylere bedenlen, ruhen ve yaşayış tarzı ile tamamen uygun olan mabutlar bu bedenî ve ruhî vaziyetlere en muvafık tabii lâvhalar içinde tasavvur edilmisti.. Kabasatirler kaygusuz ve vahşi karakterlerini muhafaza edebilmele-ri için kırlarda yaşıyorlardı.

Sikloplar büyük fırtınalar gibi iri ve bizzat deniz kadar kuvvetli olduklarından sarp kayalık ada-larda, üzerinden her zaman rüz-gârların geçtiği sahillerde bulunurlardı. Venüs kendi kadar güzel olan aşil köpüklerinden doğmuştu.. Apollon göklerde do-laşır ve her zaman elinde lir bulunurdu. Zevs'in karargâhı Olemp tepesi idi..

Böylece tabiat dinle kucak kucağa idi ve Yunan ruhunda ekseriyetle el ele sokuluyorlardı.

Tabiat göz ve kulak vasıtasile ruha geçiyordu; din ise fikre tah-lil imkânı vererek düşünülerek his sedilen heyecanlar yaratıyordu.

Bunlar kendi hisleri idi ki mabutlara atfedilerek efsanelere sokulmuştu. Onlarda insanî noksan veya meziyetler araştırılmıştı. Böylece bu menkıbeler en acı hislerden en korkunç hiyanetlere kadar her ruh fırtınasını havi bir edebiyat halinde idi.

İşte bu edebiyat res şeklinde ruhlara tesir ediyordu. Tabiatın verdiği heyecanları daha esaslı ve daimî şekilde tesbit etmekle beraber buna kendine has ihtisamlar da katıyordu. Fikir ve felsefe aşılıyor, hayatı ve tabii kuvvetleri tanıttırıyordu. Yunan dini böyle kuvvetli bir varlık şeklinde yaratılmış ve Yunan ruhunun form almasında mühim bir yardımcı olmuştur. Onun mabutları lâyemut eserler gibi hâlâ yaşıyor, efsaneleri hâlâ canlı ve muhteşem bir edebiyat olarak asırları aşılıyor.

Din ve tabiat ile beraber Yunan ruhunda işliyen üçüncü âmil doğrudan doğruya Yunan tarihi ve bu kavmin sergüzeşterle dolu hayatıdır. Bu maceraların mühimleri tarihte zikredildiği için burada ayrıca bahsetmeğe lüzum yoktur. Yalnız eski Trova, Midya, Plopones ve saire gibi harplerle, güzel tabiatın sevkettiği seyahatlerde başlarından geçen vak'alar bu ruha sert ve eğilmez bir şekil verdi. Daha sonra komedi bahsinde tetkik edeceğimiz gibi harpler ve fütuhat havatlarına da tesir ederek a-ralarında bir kısım sınıf farkları uvardırdı. Mağrur bir aristokrasi doğdu..

Bu tabaka kendinde gurur ve ihtisam hissetmekle beraber aşağı sınıfta onların ruhunda haset, nefret, kin yaratıyordu. İki kısım arasındaki bu anlaşamamazlık ve so-

Istanbulda Bir opera

Traviata temsili münasebetile

Avrupa halkının san'at ihtiyacını tatmin eden güzel san'atların muhtelif şubesi arasında bizim memleketin tamamile yabancı bulunduğu bir san'at şubesi vardır ki o da operadır.

Bir kaç derme, çatma trup istisna edilirse büyük harpten sonra hemen hemen bir opera kumpanyası İstanbul'a gelmemiştir.

Bir kaç aydanberi gece yarılarında kadar şevkle, cesaretle çalışan yerli ve ecnebi gençlerden mürekkep bir opera trupunun maestro Kapoçelli Efendinin idaresi altında çalıştığı söyleniyordu. Geçen Cuma günü bu amatör operacılar ilk temsillerini Fransız tiyatrosunda Traviata ile verdiler. Bu hususa dair ecnebi dilde çıkan gazetelerde hararetili tenkitler, sitayişkâr yazılar neşredildi. Takdirle karşılanan eser ikinci defa olarak Pazar günü tekrar oynandı.

Aleksandr Dümafisin Ladam O kamelyasından iktibas edilerek Verdi tarafından muzikası yazılan ve müstesna bir aşk hikâyesini İtalyan musikisinin sıcak ifadesi içinde anlatan eser; amatör bir heyet tarafından muvaffakiyetle temsil edildi.

Primadonna Matmazel Marie Louise Karakaş şiddetle seven mariz bir kadın rolündeki hassasiyet ve inceliği tamamiyle kavrayarak oynadı temiz ve kudretli bir tona sahip olan sesi kusursuz ve pürüzsüz olarak birinci perdeden itibaren tedrici bir hâkimiyet göstermeğe başladı Bilhassa kavans-lar enfesti.

Zayıf fakat iyi işlenmiş bir sesle tenör Mösyö Roberto dö Marki kıskanç ve zalim bir âşık olmak için çok çalıştı.

Vakur ve iki tarafın ıstırapını duyan bir baba rolünde Mösyö G. Sergioviç çok muvaffak oldu. Se-sindeki gümrâhlık ve ıstırap ifadesi bu roldeki muvaffakiyetinin en büyük âmilidir.

Mösyö Kangelides sahneye çok alışkan bir artist hissi vermekte ve bilhassa geniş ve parlak sesile müstesna bir hava yaratmaktadır. Bu san'atkâr ilerisi için çok ümit bahş bir hususiyet göstermektedir.

Temsilin muhtelif safhaları için (Devamı 9 uncu sayfanın 2inci sütununda)

güçlük harplerin müteselsil bir neticesidir. Bu harpler aynı zamanda tabiatile fedakârlık, kahramanlık, vatanperverlik gibi hisler de öğretiyordu.. Zafer gurur ve neşe, mağ-lûbiyetin elem ve aczini tattırıyor-du..

İşte Yunan ruhu tabiat; din ve tarihile "Promete,, , "Antinon,, ve "İfijeni,, yi meydana getirecek kadar inceldi ve kudret buldu..

Yunan tiyatrosunun başlangıç-taki şekli ve avrıldığı kısımlar, gelecek yazımızın mevzuunu teşkil edivor.

Sadan Salih

(1) VAKIT. 15 Şubat 1934.

Musiki

Franz Liszt ve sevdiği kadınlar

Piyanoya ilk defa olarak bir orkestranın kuvvet ve renk zenginliğini verebilen Fransız Lisztir. San'atkârın kuvvetli elleri bu çalgının başında en deli fırtınaları koparmış, gene aynı parmaklar en ince hislerin iniltisini canlandırarak yaşatmıştır. Çalışmanın ateşi, hususiyeti dinliyenleri hayretlere düşüren teknik kuvveti karşısında dünyanın bütün piyanistleri eğilmeğe mecbur kaldılar. Yeni bir âlem yaratan Liszt on bir yaşından hayatının sonuna kadar parlak muvaffakiyetler içinde heyecanlarını san'atı sevenlere sundu.

Liszt, 19 ncü asırda Fransanın fikir ve san'at cereyanlarının doğduğu yüksek bir muhitte yetişti. Genç piyanistin san'atkâr şahsiyeti, Parisin salonlarında da kendisini gösteriyordu. Hele kadımların aradığı bütün vasıflar onda sayılabiliirdi. İnce bir nezaketle zekâ ateş ve ruh. Bu meziyetleriyle onların gözlerinde ve gönüllerinde yer tutacağı tabii idi

Fakat Liszt, bütün güzeller içinde yalnız bir kadına bağlanı-yordu: Sarışın kontes Mari Dagult. Kontes, Fransada yazılarıyla tanınmış çok güzel bir kadındı. Bir gün Liszt odasında çalışırken kapısı açıldı. Kontes, içeriye girdi. Lisztin boynuna sarılarak:

"Ben artık seninim,, dedi. Bu üç kelimede aşkının ateş ve heyecanı gizliydi. İki genç saadetlerinin yudum yudum içmek için "Jöneve, de dedikodudan uzak, sakın bir köşeciğe çekildiler. Fakat Liszt bütün bir dünya bekliyordu. Her şeyden evvel san'ata hizmet en büyük bir gaye değil miydi? Liszt uzun bir turneye çıktı. Almanya, Avusturya, Macaristan, İtalya, İspanya, Türkiye ve Rusya'da çılgın alkışlarla alkışlandı. Halkta uyandırdığı sevgi, hayret ve heyecanı anlatmak kolay değildi. Berlinde bir konserden sonra, binlerce kişi tarafından altı tane beyaz atın çektiği bir arabaya bindirilerek inkılâpçı bir kahraman gibi gezdirildi. Bu emsalsiz saadet, şöhrat ve zenginlik, Lisztin kalbini zavallı insanlara bûsbütün bağlıyordu. Fıkara-lara, hastalara yardım etmeği kendine en mukaddes bir vazife bildi. Onların menfaatine verdiği konserler sayısızdır. Bon'da Bethoven'in heykeli, Kolonyada, gotik san'atının bir şaheseri olan kilisenin tamamlanması için cebinden mühim bir para hediye etmiştir. Liszt Hayatını maddî ve manevî sonsuz bir verimle zenginleştiren büyük adamlardandır.

1846 da Liszt 10 sene beraber yaşadığı Mari Dagult'tan ayrıldı. Dünya zevkleri içinde boğulup kalan kontesle taşlı, dikenli bir yolun yolcusu nasıl anlaşılabilirlerdi? Mari, Liszt'den intikam almak için bir roman yazdı. Buna mukabil Liszt, kızları Blondinle (Kozima) yı annelerine mühim bir servetle hediye etti. Aynı se-

nede san'atkâr piyanistin mesleğini bırakarak kompozisyon sahasına geçti. İçine yeni bir ateş düşmüştü. Yazmak ve yaratmak!

1848 de Liszt, (Vaymar) a çekildi. (İlm) nehrinin sahilindeki bu küçük şehre üstad görmek için yalnız musikişinaslar değil, dünyanın herbir tarafından şairler, ressamalar, heykeltıraşlar akın ediyordu. (Vaymar) alman sanat hayatının merkezi olmuştu. Göte, Şiller Viland, Herderin şiir mabetlerini taşıyan etrafı gölgeli dağlarla çevrilmiş berrak suların aktığı hulya ve çiçek dolu Vaymar topraklarında bir de musiki mabedi yükseliyordu. San'atkâra eserlerini gene güzel bir kadın ilham ediyordu: Prenses Karolin Vitgeorştayn. Bu kadın, Polonyalı bir asilzadenin kızı idi. On yedi yaşında babasının arzusu ile prens Vitgeuştaynla evlendirilmiş, prens le anlaşamamış ve Movnin - çedeki çiftliğine çekilmişti. Evlen mede saadeti bulamıyan bu münzevi kadın, Listin san'at ve şahsiyeti karşısında müthiş heyecanlarla sarsılmış, ve içinde ateşli bir arzu uyanmıştı. San'atkârla tanışmak. Tanıştırlar ve Lisztin hayatında yeni bir devir açıldı, sevgi ile beslenen bir inkişaf ve ibda devri (1848 - 1860).

Bu on iki sene içinde denilebilirdi ki, Listz en parlak eserlerini yarattı: 12 Poem senfonik. Siminör sonatı, Faust senfonisi, Dante senfonisi, Grau'm mes'i, ve birçok şarkılar hep bu devirde yazılmıştı.

(Dante senfonisi, şairin "İlahî komedi,, sinin musiki lisanıyla yazılmıştır. Bu şaheserin cehennemî teşkil eden birinci kısmı; hak yolundan ayrılan ruhların düştükleri acı ümitsizlik, teselli kabul etmeyen perişanlık, ıstırap larile kıvrandıklarını gösterir. İkinci kısım "Pourgatorve,, dur. Burada ruhlar saadete inanıyorlar. Onlara yukardan nur iniyor. İçlerinde büyüyen hasret ışıkları, karanlıklara yayılarak cennete kadar yükseliyor, ve nihayet cennetin kapıları bu ruhlara açılıyor. Üçüncü kısmın anlattığı cennet, ruhun ülühiyete yükseldikten sonra yaşadığı ebedî saadettir.

Faust senfonisi, Göte'nin şaheserindeki başlıca üç karakteri, yani âlim Faust, saf Geçen, ve şeytan Mefisto'yu canlandırır. Bu senfoni, Liszt'in en güzel eserlerinden biridir. Macar havaları, çingene şarkıları, Rapsodiler, bilhassa ikinci rapsodisi, her yerde duyduğunuz popüler parçalar olmuştur. Göte ve Şiller gibi, Liszt ve Vagnerin isimleri de birbirinden ayrılmaz. Lisztin en büyük dostu Vagnerdi. Macaristanlı san'atkârla, Alman dahisinin ismini son nefesine kadar, sevgi ve saygı ile anmıştır.

Günün birinde san'atkâr dedi ki: Ben'im s-bah yıldızım! Ancak seninle ve sana doğru yürüyebili-

(Lütfen sayfayı çevirtiz)

Çocuk bunlar...

Selâmi İzzet

Pencereden odaya dolan ay ışığı o kadar lekesizdi, ki insanı üşütüyordu. Onlar uyumuyorlardı. Bu gece, uyuyamayacaklarını biliyorlardı. Nihayet, içkeri odadan bir hıçkırık duyuldu, kız kardeşleri ağlıyordu.

Üç kardeşin en büyüğü Tekin: — Ne oluyor? dedi.

— En küçükleri, kızlar, kızlar —

Demir cevap verdi:

— Bilge ağlıyor.

— Gidip bakalım.

Oda, perdesiz camları ile, ay ışığında, bir vapur güvertesini andırıyordu.

Bir hıçkırık daha duyuldu.

— Bilge bizden dertli.

— Değil, yalnız o kadımdır. Yüreği yufkadır.

— Gidip onu avuatalım.

Odalarından çıktılar, koridoru geçtiler.

Bilge de ay ışığında yıkanıyordu.

— Bilge, canım, yavrum, şekerim..

Hepsi birden konuşuyordu. Yorganlar kıvrıktı, siyah gözlü bir yüz göründü.

Altı kol uzandı, üç güzel yüz, yüzüne doğru eğildi.

— Sus. ağla, duymasınlar.

Bilge inledi:

— Ölürüm de dayanamam.

— Artık bir şey yapamayız Bilge, iş isten geçti.

— Biliyorum, ama ölürüm de dayanamam.

Tekin tasdik etti:

— Evet, ölü.

O da ağlamaya başladı. Sonra karar verdi:

— Haydi, aşağı odamıza inelim de görüşelim.

Oynadıkları ve çalıştıkları odaya girdiler. Minderin üstündeki bebeği bir köşeye attılar, oturdu.

Demir çay pişirdi.

Dördü de, bir içim su gibi güzeldi.

Yavaş yavaş çaylarını içtiler.

Nihayet konuşmaya başladılar:

— Biz artık çocuk değiliz.

— Değiliz.

Bilge:

rim! Romaya gidelim, Papaya rica edelim, bizim evlenmemize müsaade etsin., Prenses ve Liszt Romaya gittiler. Fakat, kalplerindeki son ümit de kırıldı. Prenses, Figeuştayn hayatta olduğundan, dinî ve içtimai kanunlar evlenmelerine müsaade etmedi. Prenses göz yaşlarıyla Lisztten ayrıldı. Kendini tamamiyle çalışmaya verdi. 12 ciltlik dinî bir eser yazmıştır.

Liszt, artık ellî yaşına gelmiştir. Durmadan çalışıyor, yazıyor, dirije ediyor, konserler veriyordu. Fakat senelerle beraber gelen feci hadiseler, üstadı eziyordu. En sevgili talebesi (Hans von Bülov) ile evlendirdiği kızı (Kozimo) nun Wagner'e kaçması, annesinin kızı Blondinin ve nihayet en büyük dostu Wagner'in ölümü üstadın kalbinde yaralar açmış, kendisini ihtarlatmıştı.

82 sene yaşayan, yaşadıkça yükselen, yükseldikçe veren, verdikçe yaratan, sevgi, merhamet, heyecan, ateş dolu bir hayatın izleri, ölüme geçmekle dünyadan kaybolabilir mi?

Celile Enis

— Meseleyi kısaca tekrarlıyalım dedi. Ablamız Gündoğu evlendi. O bizim ablamız değil, anemizdi.

— Bizim her şeyimizdi.

— Bize o bakıyordu.

— Acele etmeyin.. Gündoğu

25 yaşında. Tabii evlenecekti.

Bilge hıçkırıldı:

— Ölürüm de dayanamam.

— Ama biz hep beraber razı olmadık mı? Bize sordu, biz de peki dedik.

Tekin itiraz etti:

— Siz peki dediğiniz için ben de peki dedim.

Demir kaşlarını çatı:

— Hem kocasını tanımıyoruz.

Bilge haykırdı:

— Ondan öğreniyorum.

— Hepimiz öğreniyoruz.

— Budala.

— Çirkin.

— Ablamızın hırsız... Elimizden ablamızı aldı.

— Durunuz. Herkes bir şey teklif etsin, en munasibini yapalım.

Sessizlik.

Ay, vakit geçirmek için bulutlarla oynuyor. Bilgenin hıçkırıkları duyuluyor.

Demir teklif etti:

— Gidip Sadık amcamızda oturalım.

Tekin bunu kabul etmedi:

— Ablamız kocasını koğsun...

Bilge razı olmadı:

— Onun üzüldüğünü istemem.. ama..

Düşündü ve karar verdi:

— Öldüğünü isterim.

— Peki ne yapalım?

— Yarın sabah bizim onları otomobil gezmesine çıkarırsın. Bir hendeğin yanında, otomobili hendeğe yuvarlasın, ikisi de ölürlər.

— Kabul.. Fakat bunu kim yapacak?

— Kura çekeriz.

— İsimler kağıtlara yazılıydı, kura Tekine isabet etti. Kadın diye Bilgeyi kuraya sokmadılar.

Tekin güldü:

— Memnunum.. Bu geceyi sizin yanınızda geçireyim.

— Bu geceyi hep beraber geçirelim.

Evvelâ Bilge uyuya kaldı, sonra yaş sırasıyla, hepsi, kanapenin üstünde uyuya kaldılar..

Ay, testekerekle gözüyle onları seyrediyordu.

Kahkahalar ve güzel lâvanta kokuları içinde uyandılar. Gündoğu:

— İşte yavrularıma kavuştum, diyordu. Acıktınız çocuklar?

Ablaları o kadar şık, o kadar güzeldi ki, gözleri her zamanki gibi parlıyordu.

— Evet, dediler.

Yemek hazırdı. Gündoğu, bir az ötede duran ve gülümsiyerek bakan kocasına:

— Burada gevezelik etmişler, sonra uyuya kalmışlar, dedi, ne olacak ayol, çocuk bunlar.

16 senedir uyumayan adam öldü

Londra gazetelerine göre Corc Vayt namında bir İngiliz harbi umumide Fransanın İper havali sinde yaralanmış ve aldığı yara dolayısıyla asabına âriz olan hastalık yüzünden bir daha gözüne

TAKVİM

Salı	Çarşamba
20 ŞUBAT	21 ŞUBAT
5 Zilhicce	6 Zilhicce
Gün doğuşu 6,49	6,47
Gün batışı 17,48	17,50
Sabah namazı 6,30	6,30
Öğle namazı 12,28	12,28
İkinci namazı 15,27	15,28
Akşam namazı 17,48	17,50
Yatsı namazı 19,19	19,20
İmsak 5,10	5,09
Yılın geçen günleri 51	52
Yılın kalanı 314	313

R A D Y O

Bugün

ANKARA — 12,30 Gramofon, 18 orkestra Mozart Ouverture La flude Enchantee Bizet 1 ve 2 inci Carmen, 18,45 alaturka saz, 20 ajans haberleri.

VARŞOVA 1415 m. — 16,40 Caz orkestrasının konseri, 17,25 müzahabe, 17,40 17,55 Carusunun plâkları, 18,10 piyano konseri, 18,50 zirai müzahabe, 19,20 musikiye dair konferans, 19,35 plâk, 20 müzahabe, 21,02 Valfgang Amadeus Hozatın eserlerinden Cosi Fan Tutto opera temsili, 23,40 dans musikisi, müzahabe, dans musikisi.

BUDAPESTE 50 m. — 17 Çocuk hikâyeleri, 18 müzahabe, 18,30 Budapeşte musiki heyetinin konseri, 20 amele programı, 20,30 radyo konseri, 21,10 müzahabe, 21,40 Kurina Sigan takımı, 22,30 haberler, 23,10 Paristen naklen Milökerin eserlerinden Dilenen talebe Bettelstudent isimli operet temsili.

VIYANA 507 m. — 18,15 konsed, 19,05 müzahabe, 19,30 başlangıçlara Fr. ders, 20 aktüalite, 20,15 saat ayarı, v. s. 20,25 Viyana operasından naklen Verdinin eserlerinden Figoletto oerası, 23 tamimler, 23,05 plâk konseri, 23,25 Bettelstudent operasının bazı kısımlarını konservatuvardan nakil.

BÜKREŞ 1875 m. — 13 Borsa, plâk, 14 haberler, plâk, 18 Sibiceanu orkestrası, 19 haberler, 19,15 orkestranın devamı, 20 üniversite dersi, 20,20 plâk, konferans, 21 Jean Athanasiu tarafından taganni, 21,20 senfonik konser, 22 Romanya üzerine konferans, 22,15 senfonik konserin devamı, 22,45 son haberler.

BRESLAU 316 — 17 Konser, 18 müzahabe, 19 küçük musiki parçaları, 20 İkinci yüz isimli milli skeç, 21 müzahabe, 21,20 dans musikisi, 23,10 haberler, 23,45 gece konseri.

B O R S A

Nukut (Satış)

Londra 650,-	Viyanâ 24,-
Nevyork 125,-	Madrid 18,-
Paris 169.0	Berlin 50,-
Milano 220,-	Varşova 24,-
Briksel 118,-	Budapeşte 30,-
Atina 25,-	Bükres 22.50
Cenevre 819,-	Belgrat 56,-
Sofya 26,-	Yokohama 38,-
Amsterdam 84,-	Alton 926.00
Prag 115,-	Mecidiye 36,-
Stokholm 56,-	Banknot 234,-

Çekler (kap. sa. 16)

Londra 653.50	Stokholm 2.9609
Nevyork 0.78.0	Viyanâ 4.4124
Paris 12.08	Madrid 5.85
Milano 9.0034	Berlin 1.9873
Briksel 3.3377	Varşova 4.2011
Atina 82.7911	Budapeşte 3.8157
Cenevre 2.4509	Bükres 14.8368
Sofya 63.9819	Belgrat 34.7651
Amsterdam 1.1762	Yokohama 2.5948
Prag 18.50	Moskova 1104.01

E S H A M

İş Bankası --.00	Ferkos --.00
Anadolu 25.75	Cimento as 12.75
Reji --.00	Unyon Dey --.00
Şir. Hayriye --.00	Şark Değ. --.00
Tramvay --.00	Balya --.01
U. Sigorta --.00	Şark m. ecza --.00
Romonti --.00	Telefon --.00

istikrazlar tahviller

933Türk Borcu 129.05	Elektrik --.00
II 28.2	Tramvay --.00
Şark D.yol --.00	Ergani --.00
D. Muvah. --.00	Rihtim --.00
Gümrükler --.00	Anadolu I. 48.30
1928 Mül. A. --.00	Anadolu II 48.30
Bağdat --.00	Müessis A 55.20

uyku girmemiştir.

On altı senedenberi uyku nedir bilmiyen bu İngiliz bir hafta evvel, bir daha uyanmamak üzere uyumuş, yani, vefat etmiş tir.

Balkan misakı karşısında İtalya

İtalya Makedonya komitesini Balkanlarda kendi nüfusu için tahrikât vasıtası mı yapıyor?

Belgratta çıkan "Politika", gazetesinde X. Y. Z. imzasile neşrolunan bir makalede İtalyanın Balkan misakı karşısındaki vaziyeti tahlil olunmaktadır. Bu makalede, son zamanlarda Avrupa vaziyetinde görülen mütevali kargaşalıkların tasviri için "Avrupa Balkanlaşıyor!", Denildiği, bugün ise mağrur Avrupanın Balkanların ve Balkanlıların gösterdikleri basiret ve sekineti gıpta ile seyrettikleri ve son Balkan hâdisatını büyük bir dikkatle takip ettiği yazılıyor. Çok salâhiyettar bir kalemden çıkmış olan bu makalenin okunmağa değer parçalarını aynen tercüme ediyoruz:

"Cenubu garbi hâdiselerinin takibinde görülen dikkat ve alâka hakikat halde büyük devletlerden bazılarının mevzuu bahsolan menfaatlerinin mahsulüdür.

Umumi kanaat, son günlerde Balkanlardaki faaliyetin Faşist İtalyanın bugüne kadar takip ettiği siyasetin büyük bir muvaffakiyetsizliği olduğu merkezindedir. Bu muvaffakiyetsizliği yalnız Pariste çıkan "Tan", gazetesi ortaya sürmekte değildir; hatırlardadır ki, "Tan", Balkan misakının Mussolini tarafından görünüştü tasvir edilmesinin emri vaki karşısındaki âcizden başka bir şey olmadığını yazıyordu. Bütün Alman gazeteleri göya bir kumandaya tâbi imişler gibi Balkan misakının, İtalyanın şarktaki nüfuzunun nihayetlenmesinin başlangıcı demek olduğunu yazıyorlar. Hattâ Alman gazeteleri, Almanyanın alâkadar olmağa başladığı Balkanlarda İtalyan nüfuzunun maruz kaldığı bu mağlûbiyetten dolayı sinsi bir memnuniyet bile izhar etmektedirler.

İtalya, Balkan yarımadasında Türkiye ile Yunanistan arasında hasıl olan anlaşmanın kendi sayesinde olduğunu iddia ediyordu. Roma Hariciye nezaretinin fikirlerini neşreden "Giornale d'Italia", bundan bir kaç gün evvel Akdeniz anlaşması adını taşıyan anlaşmanın ehemmiyetinden bahsediyordu. Gazete bu anlaşmaları Balkanlar vaziyetinin tathirine başlangıç addediyordu.

İtalya, Türkiye - Yunanistan anlaşmasının İtalyan himayesi altında yapılmasının Bulgaristan'da yaptığı fena tesiri azaltmak için Makedonya hareketini Yugoslavyaya doğru teşdit etmek lâzım geldiğini zannetti. İtalya, Bulgaristanda çok kuvvetli olan bu teşkilât vasıtasile oradaki nüfuzunu arttırmak istiyordu....

Meşhur Bulgar gazetelerinden "Mir", hattâ, Türkiye ve Yunanistanın Balkan misakının vücudunda getirilmesi teşebbüsünde bulunmalarının Bulgaristan - Yugoslavya anlaşma ve yakınlaşmasına mâni olmak arzusuile yapıldığı kanaatinde dir.

Türkiye efkârı umumiyesi bu iddiâyı şiddetle ret ve protesto etti ve Türk milletinin, Balkanlarda her yakınlaşma hareketini memnuniyetle takip ettiğini söyledi. Ankara ve Atınanın, Avrupanın şarkı cenubisinde münasebetlerin tanzimini arzu ettiklerine şüphe yoktur. Zira, garp ahva-

linin bu kadar gergin bulunduğu bir zamanda, şimdiye kadar tevali edegelen kargaşalıkların devamı halinde Balkanların gene başkalarının masraflarını ödemeleri tehlikesi mevcut idi.

Balkan misakı ve Yugoslavya - Bulgar yakınlaşmasının başka başka şeyler olup olmadığını bir tarafa bırakalım, yalnız şu muhakkaktır ki, Avrupa efkârı umumiyesi bunları yekdiğerinden ayrı tanımaktadır ve hâdiseleri, bu iki hareket arasında çarpışma vukubulacağı ve tamamen yekdiğerinden ayrılacağı hakkında, bazı yerlerde korku ve bazı yerlerde de ümit ile takip etmektedir. Tabii, Yugoslavya - Bulgaristan anlaşmasına neye mal olursa olsun mâni olmak gayesi Mussoliniye izafe olunmaktadır. Bunun yegâne sebebi bu yakınlaşmanın Yugoslavya krallığının Bulgaristan tarafından emin olmasını ve İtalya ya karşı mukavemetinin artacağı mülâhasasıdır.

Bundan başka Balkan misakı, Küçük İtilâf ile dahi tezat halinde gösterilmektedir. Bu misak ile Romanya ve Yugoslavyanın başlıca faaliyetinin cenubu şarkıye in'itaf edeceği ve bu suretle Tuna havzası vaziyet ve münasebetlerinin takviyesi maksadına göre kurulan Küçük İtilâfın zayıflayacağı iddia olunuyor.

Faşizm reisi Orta Avrupada nüfuzunu idameyi fevkalâde arzu ediyor. Orta Avrupada kendi himayesi altında bir blok vücudı getirmeğe matuf olan bütün gayreti muvaffakiyetsizlikle neticelendi.

Türkiye ve Yunanistanın Balkan misakını, Küçük İtilâfın gaye ve maksatlarından tamamen uzak bulundurmak istedikleri rivayetleri de veran etmiştir. Bu rivayetlerin neşrinden maksat bu iki mefhum arasında nifak sokmaktan ibarettir. Gerek Balkan misakı ve gerek Küçük İtilâf mevcut ve müesses vaziyeti korumak maksadile vücudı getirilmiştir. Bunun için bunlar hiç bir yerde yekdiğeri ile çarpışamaz; bilâkis birbirlerini tamamlarlar.

Beynelmîlel münasebetlerin bir an evvel değişmesini isteyen devlet adamları ve âmiller Bulgaristanın Balkan misakı müvacehesindeki vaziyeti dikkatle takip ediyorlar. Bu anda Bulgar milletine büyük bir tarihi mes'uliyet yüklenmiş bulunmaktadır. Ümit edelim ki bu mes'uliyet hissi, Bulgaristanın Makedonya komitesinden ve Romadan maruz bulunduğu tazyiklere galebe çalsın..

İSTANBUL BELEDİYESİ

Şehir Tiyatrosu Temsiller

Akşam Saat 20 de

KURTLAR

Piyes 3 perde

Yazan: Cevdet Kudret

Muallim ve Talebeye tenziât

22 şubat perşembe günü akşamı İstanbul Efendisi operetine başlanacaktır.

150 sene sonra kadın

- 7 -

Yazan : Dedikoducu

Hayal; "Beni kim çağırdı?," diye
bağırınca kadın korkusundan...

— "Umumi harp devrinde yaşadım. Dakikada binlerce adamın nasıl öldüğünü gördüm. O ölenler içinde ben de vardım!," Cevabını verdi. Doktor Hanım:

— Kâfi, kâfi, aradığınız sen değilsin!," Dedi. Hayal horuldayarak kaybolduktan sonra kocasına dönerek şu sözleri ilâve etti:

— "Aradığım hayal gelmedi. İhtimal ki düğmeye bastığım zaman pek derinden derine düşümemedin de onun için."

Kocası:

— "Emin ol ki kabil olduğu kadar derin düşündüm. Bütün düşüncelerimi dinlemek istediğim şeylere hasrettim," Diyerek kendisini müdafa etti. Bunun üzerine doktor hanım:

— "Ah bu erkekler, bu erkekler, sizlere ne vakit keskin ve mantriki düşününüz denilse bunu bir türlü beceremezsiniz. Başka şeylere dalarsınız!," Diye kocasından şikâyet etti. Sonra kendisi düğmeye giderek bastr. Bunun üzerine hemen bir hayal göründü. Korkunç bir sada ile:

— Beni kim çağırdı?," Diye bağırır. Hanımın sevgilisi korkusundan karısına sım sıkı sarılıyordu. Doktor Hanım korkması için kocasının yüzünü okşadıktan sonra kemali sükûnetle hayale sordu:

— "Söyle bakalım, sen hangi devirde yaşadın?,"

— "Bundan yüz elli sene evvel!,"

— "Öyle ise aradığınız sen sin. Seni dinliyeceğiz, anlat bakalım, sen ne idin?,"

— "Zabit,"

— "Sen berhayat iken dünya nasıldı? Bu suali doktor Hanımın kocası sormuştu.

Doktor Hanım ise:

— "Evvelâ babandan bahset. O ne idi?,"

— "Babam ticaret yapardı. Fakat zevk ve safayı çok sevdiği için borca girmişti. Borçtan kurtulmak maksadile zengin bir kızla evlenmişti.

Burada doktor Hanım:

— Ha, sermayeden bahsediyorsun. Bugün onun da bir kıymeti kalmadı!,"

Demişti. Kocası ise:

— Bu da ne demek oluyor? O kadın müstakbel kocasının paraya ihtiyacı olduğunu ve kendisini parası için aldığını biliyordu da nasıl olup üstelik bir de ona aşk ve muhabbet telkin ediyor du?," Bu suale hayal aşağıdaki cevabı vermişti:

— "Bundan yüz elli sene evvel ekseriya aşka filân ehemmiyet verilmiyordu. Ekseriya kadınlar evlenirlerken yeni aileye cihaz paralarile geliyorlardı. Kadınla erkek kaydı hayat şartile birbirlerine bağlanıyorlardı, iki taraf ta birbirine sadık kalacağına yemin ediyordu."

Doktor Hanım bunu işitince bağırır:

— "Kaydı hayat şartile mi dedin? İnsanın hayatta tek bir hayattan başka hayatı yokken nasıl olur da böyle bir boyunduruk altına girerdi?,"

Hem de hiç birbirini sevmeyen, etmeden? Böyle bir şey ha-

yata karşı büyük bir kabahat iş-sanlar bu yeminlerine riayet etmiyorlarmıştr.,,

— "Valdem yemine daima sadık kalmıştı. O evlendiği zaman kendisine aşkın izdivaç hayatında doğacağı söylenmişti. Gençti, bu söze inanmıştı, fakat iş ümit ettiği gibi çıkmadı. Daha yirmi yaşını bitirmemişken saadet hayatı kaybettiğini anlamıştı."

— "O halde neden kocasından ayrılmıyordu?,"

— "Çünkü nikâhla kocasına bağlı olan bir kadındı da ondan. Annem ve ben hayatın aslımı değil, gölgesini yaşıyorduk. Çünkü anamın, babamın bedbaht bir hayat sürmeleri bana da tesir ediyordu. Ben onların yegâne oğullarıydım."

Doktor Hanım hayalin bu sözlerine gülererek sormuştu:

— "Budala, neden ananı babanı bırakıp umuma mahsus olan terbiye müessesesine kaçmadın?,"

— "Bizim zamanımızda öyle bir şey yoktu, çocuklar ebeveynlerinin hayatına iştirak ederlerdi."

— "Ne müthiş bir şey! Ya ebeveyn çocuklarını kâfi derecede okutamazlarsa, isteseler bile bunu doğru dürüst yapmağı bilemezlerse, çocuklarını seril sefil bırakırlarsa onlara fena muamele ederlerse, çocuklar ne yapardı?,"

Istanbulda Bir opera

Baş tarafı 7 inci sayıfada

de koro heyetinin öyle parlak bir rolü var ki hemen hemen piyesin muvaffakiyetinde büyük âmil olmuştur.. Ses taksimatında güzel bir armoni yaratan ve tam bir inşicam gösteren bu koro heyeti çok iyi yetiştirilmiş ve hakikaten parlak bir muvaffakiyet elde etmiştir. Orkestro temsilin başından itibaren bu acıklı hikâyeyi mariz bir ruhla tam bir hassasiyet içinde ifade etti.

İstanbulun eski bir musikişinası ailesi olan Kapoçellilerin himmetile hazırlanan eserde ailenin reisi olan Ernerto Kapoçelli Efendi şef dorestrlik vazifesinin ağır mes'uliyetini salâhiyetle başardı. Orkestro ve sahne arasında nâzım rolünü sonuna kadar hâkimiyetle yürüttü. Piyanoda Karlo Kapoçelli babasına çok iyi bir muavin oldu. Bilhassa bu genç artistin hazırladığı koro kendisine çok haklı bir muvaffakiyet kazandırdı.

Soliste Matmazel Lily Kapoçelli bilhassa dördüncü perdenin uvertüründeki keman solosunu çok ince ve nefis bir hisle çalarak değerli bir kemancı olduğunu gösterdi ve tekrar tekrar alkışlandı.

Hulâsa: Bu temsil umumiyet itibarile muvaffak olmuştur. Başta Kapoçelliler olmak üzere piyeste rol alan bütün san'atkarları hararetle tebrik ederiz. Yakında oynanacak olan Kavalieri Rustikana, Rigoletto temsillerinde de şimdiden kendilerine muvaffakiyetler dileriz.

* *

DÜNYA HABERLERİ

Avusturyadaki ihtilâlin neticesi

Çekoslovakya'ya kaçan sosyal demokratların reisi:
"Avusturya, şimdi, Almanya ile birleşmeğe doğru gidiyor," diyor

İhtilâl esnasında Viyana sokaklarında görülen manzaralar

VIYANA, 18 (Hususi) — Sosyal - Demokrat kıyımı tamamen ve hükümetin katı zaferiyle bitmiş denilebilir.

Hükümet bugün son ihtilâlin bilançosunu neşretmiştir. Buna göre kıyam devam ettiği müddet zarfında hükümet memurlarından 102 kişi ölmüş, 319 kişi yaralanmıştır. 102 maktûlden 29 u asker ve polis, 11 kişi jandarma, 33 kişide Haymverlerdendir.

Halktan 137 kişi ölmüş, 339 kişi yaralanmıştır. Maamafih, bu rakamlara itimat etmeyenler de vardır; bunlara göre yalnız Viyanada ölenlerin adedi altı yüz kişiden fazladır.

Hâdiseler devam ederken kurulan örfi mahkemeler hâlâ hararetle faaliyetlerine devam etmektedirler. Bu mahkemeler dokuz kişiyi idama mahkûm etmiş, bunlardan dokuzunun ölüm cezası müebbet küreğe tebdil olunmuş, mahkûmlardan biri de asılmıştır.

Gratz divanı harbi de bir kaç kişiyi idam cezasıyla cezalandırmış ve bunlardan Gratz amele teşkilâtı umumî kâtibi şehirde, iki a-

mele de Hoyos ve Sankt Pelten kasabalarında asılmışlardır.

Dün akşam yapılan Nazırlar meclisi içtimamda Forarlberg, Tirol, Salzburg ve Burgenland havalisinde örfi idarenin kaldırılmasına karar verilmiştir. Viyana, Şimali ve cenubi Avusturyada ve Stayer'de örfi idarenin devamı tasvip olunmuştur.

Bu akşamdan itibaren kahvelerin gece on bire kadar açık bulunmalarına müsaade edilmiştir. Hükümet, zabıta ve devlet müstahdemlerinden ölenlerin ailelerinin idarelerini temine karar vermiştir. Feshedilen sendikaların vazifesi işçi odalarına devredilmiştir. Bu içtimada istifa edilen içtimai muavenet nazırı M. Şmitz'in yerine Haymver kumandanlarından Ştürmer tayin edilmiştir.

Avusturya Sosyal - Demokratlar reisi ve Şutzbund kumandanı Dr Doyç Çekoslovakyanın Bratislava şehrine kaçmağa muvaffak olmuştur. Prag matbuatına beyanatta bulunan Dr. Doyç demiştir ki:

"Sosyal — Demokrat fırkası riyaseti

Avusturyadaki buhranın müsalemetkârane bir surette tasfiyesi için aylardanberi çalıştı. Bizzat ben, mevcut tehlike hakkında M. Dollfuss'un nazarı dikkatini celbettim ve insaniyet namına, çıkması ihtimali olan müessif vakaların önüne geçmesini rica ettim.

Amele harptenberi silâhlı bir halde bulunmaktadır. Bunlar ellerindeki silâhları şimdiye kadar hiç kullanmış değillerdi ve silâhlarını kanunu esasının müdafaası için hazır bulunduruyorlardı.

Şutzbund tedafüi bir teşkilâtta köylü rettir. Köylü ihtilâlleri esnasında köylü nasıl yuvasını ve hukukunu müdafa ederse Şutzbund da kendisini öylece müdafa etmiştir.

Müsellâh çarpışmalar bitmiştir; fakat bu hal umumî mücadelenin bittiğini göstermez. Hristiyan adını taşıyan ve fakat kadımlara ve çoluk çocuğa karşı top kullanmayı emreden bir hükümet yerinde kalamaz. Her yerde olduğu gibi Avusturyada da insanlık suur ve vicdanı galebe çalacaktır.

Şimdi Avusturyada Hitlerizmin inkişaf edeceği muhakkaktır. Bu güne kadar nasyonal - sosyalizme karşı en büyük siper amele idi. Düne kadar nasyonal - sosyalistlerin davetine kulaklarını tıkamış olan birçok işçiler bugün bu davete icabet edeceklerdir. Bu da günden güne daha ziyade "Gleisschaltung," a doğru gittiğimizi gösterir. Bunun hakiki manası "Anglus," tur; yani, Avusturyanın Almanya ile birleşmesidir."

Balıkesirin imarı

Elli bin lira istikraz edilecek

Balıkesir belediye meclisi, belediyenin belediyeler bankasından elli bin lira ödünç para almasına karar vermiştir.

Meclis kararına göre, belediyeler bankasından istikraz edilecek elli bin lira ile şehrin hayatı işlerinden biri olan Çay deresi kapatılacak, zâhire hâli ikmal edilecek, şehir dışında bir mezba-ha inşa olunacak ve su işleri yapılacaktır. İstikraz beş sene müddetli ve yüzde sekiz faizli olacaktır.

Osmanlı bankası

İLAN

% 3 faizli, 1886 ve 1903 tarihli MISIR CREDIT FONCIER tahvillerinin, 1 Mart 1934 tarihinde icra edilecek itfa keşidesi üzerine başabaş tediyesi tehlikesine karşı Osmanlı Bankası Galata Merkezi ile Yenicami ve Beyoğlu şubeleri tarafından pek müsait şeraitle sigorta edileceği mezkûr tahvilât hamillerinin malûmu olmak üzere ilân olunur.

Göz Hekimi
Dr. Süleyman Şükrü

(Babıali Ankara caddesi No. 06
Telefon 22565

Sultanhamamında 26 numarada mukim iken hâlen ikametgâhi meçul olduğu anlaşılan Mono Gıkas Ef.

İstanbul 3 üncü İcra memurluğundan: Memaliki Şarkıye Fransız Bankasının zimmetinizde mat-929, 6-12-930, 11-12-929, 17-12-929, 24-12-929, 28-12-929, 11-10-930, 18-10-930, 26-1-930, 3-2-930, 15-2-930, 23-2-930 vadeli on iki kıt'a senet mucibince 2969,70 liranın yüzde on ücreti vekâlet ve yüzde dokuz faiz ve icra masraflarının iflâs yolu ile vaki takip talebi üzerine tarafınızca gönderilen ödeme emri zahrına mübaşizi ve polis tarafından verilen meşruhatta mezkûr mahalde olmadığınız ve el - yevm ikametgâhınızın meçul bulunduğu gösterilmesine binaen ilânen tebligat ifasına karar verilmiştir. Tarihi ilânından itibaren bir ay zarfında borcu ve masraflarını ödemeniz ve borcun tamamına veya bir kısmına yahut alacaklıların takibat icrası hakkına dair itirazınız varsa gene bu müddet içinde şifahen veya yazı ile bildirmeniz ve borcun bir kısmına itiraz ettiğiniz halde o kısmın cihet ve miktarını açıkça göstermeniz lâzımdır. Aksi takdirde itiraz edilmemiş sayılacağı ve borcu tediye veya itiraz etmediğiniz takdirde alacaklı tarafından icra ve iflâs kanununun 171 inci madde-

sine tevfiakan Ticaret mahkemesisinden iflâsınıza karar verilmesi talep edileceği mezkûr ödeme emrinin tebliğ makamına kaim olmak üzere keyfiyet ilân olunur. (31)

Yeniköy İskele caddesinde 7 N. lu hanede mukim iken hâlen meçul bulunan Eleni Parise veresinden oğulları Jan ve Andrea Efendilere

İstanbul Üçüncü İcra memurluğundan: Panayut Celledis Efendinin 28 - 10 - 925 tarihli senetle 943 lira 75 kuruş ve 25 - 4 - 925 tarihli senetle 849 lira 38 kuruş ki, cem'an 1793 lira ile kira bedelinden - istirdadı lazım gelen 4510 lira ile beraber balığ olduğu 6303 lira 9 kuruşun hululü vade tarihleri olan 25 - 4 - 925 ve 28 - 10 - 925 tarihlerinden itibaren masafaz ücretli vekâlet ve icra masraflarile birlikte çek ve polise ve emre muharrer senedi mahsus haciz yolu ile tahsil talebini havi 21 - 12 - 933 tarihli takip talebi üzerine aderislinize gönderilen ödeme emri arkasına; mübaşiri tarafından verilen meşruhat ve zabıta ile yapılan tahkikat neticesinde mezkûr adreste bulunmadığınız ve hâlen ikametgâhınızın meçul bulunduğu anlaşılarak ilânen tebligat icrasına karar verilmiştir. Tarihi ilândan itibaren bir ay zarfında borç ve masrafları ödemez, borcun tamamına veya bir kısmına ve yahut alacaklıların takibat icrası hakkına dair itirazınız varsa yine bu müddet içinde 933-4642 dosya numarasile şifahen veya - tahrilen bildirmeniz, bildirmeliğiniz takdirde aynı müddet içinde 74 üncü madde mucibince mal beyanında bulunmanız lâzımdır. Beyanda bulunmazsanız hapsen tazyik ve hıfâzı hakikat beyanda bulunursanız, hapisle cezalandırılacağınız, borcu ödemez veya itiraz etmezseniz hakkınızda ecri icraya devam edileceği ödeme emirlerinin tebliği makamına kaim olmak üzere ilân olunur. 10559

Süirmeli Kapi Cinayeti

- 25 -

YAZAN: S. VAN DINE

— Nasıl tahmin edilemez. Pek alâ tahmin edilebilir. Hatta ben onun kazara öldürüldüğüne kanım bile.. Dün gece, bu evde hep kazalar vukubulmuştur.. Sizi yemeginizden daha fazla alıkoyamam. Sizin Mis Hilda ile konuştuktan sonra ne hissettiğinizi anlamak istemişim. Siz de bize her şeyi apaçık söylediniz.

Reymond, dik dik eğildi. Giderken anlattı:

— Yarın bütün gün evimdeyim. Emrettiğiniz zaman beni evimde bulursunuz.

O gider gitmez Vans Gambeli çağırdı ve ona emretti:

— Derhal yukarı çık ve bir şey demeden Mister Grassinin nerede bulunduğuna bak ve gel!

Uşak odadan çıktı ve kısa bir zaman sonra geri dönerek anlattı:

— Mister Grassi, Mis Hildanın kabul odasında Misle konuşuyor.

Vans gülümseyerek emretti:

— Kendisini buraya çağırın.

Uşak hemen gitti. Vans Markama dönerek anlattı:

— Bana kalırsa, Reymond yukarıya çıkınca nişanlımsı, Grassi ile buldu. İhtimal ki bu yüzden yukarıda bir kavga da oldu ve neticede Reymond sepetlendi. Reymondun uğradığı felâket müthiş. Çünkü Arşerin ölümünden sonra her manianın kalktığına kanıdı. Artık maksada eriyor, zengin, genç bir kadınla evleniyor, Arşerin malikânelerine sahip oluyordu. Halbuki işleri ters gitti ve rakibi ona galebe çalar gibi oldu. Onun için Reymond, bize Grassi aleyhinde söyledi. Cinayeti ona yüklemek istedi. Fakat onun Grassiyi katil saydığını hiç de zannetmiyorum..

— O halde niçin onu itham ediyor?

— Gene bizi şaşırtmak için.. Ona göre biz şüpheleri Grassiye yükliyerek o istikamette yürüyecek olursak bambaşka bir adamla karşılaşırız.

— Kim gibi?

— Mis Hilda gibi!

— Tuhaf şey..

— Hiç de tuhaf değil! Çünkü Reymond sepetlendiği için intikam almak istiyor. Reymond, Arşerle Hildanın geçinemediklerini biliyordu. Sonra Hildanın kudretli, aklına koyduğu bir şeyi yapmaya kabiliyetli olduğuna vâkıftı. Onun için şüpheleri Grassinin üzerine yükliyerek Mis Hildayı pençemize düşürmek istiyor. Grassinin bu işte rolü ufak bir yerde olacak.

Bir lâhza sonra Grassi geldi.

Vans ona hitap etti:

— Anladığımıza göre Mister Arşer koleksiyonundan bir kısmını size satmağa razı olmuş.

İtalyan sinirlendi ve oturmak için kendisine teklif olunan sandalyeyi reddetti.

Grassi cevap verdi:

— Aldığınız haber doğrudur. Bir kaç dakika evvel bunu, Müşir Raymondla kendim söyledim. Söylemek istemiyordum. Fakat Misier Raymond, Mis Hildanın nişanlısı şifatile beni evden kovmak istedi. Bana buradan çıkıp itreyi ihtar etti. Ben de kendisine burada boğu boğuna

oturmadığımı, bilâkis Mister Arşere ait kolleksiyondan bir kısmının bana ait olduğunu söyledim. Bana ait olan kısmı ayırmak, ambalaj etmek, bir vapura yüklemek için burada kalmak mecburiyetindeyim.

— Mis Hilda buna karşı ne dedi?

İtalyan bu suale cevap vermek istemiyor gibi idi. Ancak bir lâhza düşündükten sonra cevap verdi:

— Mis Hilda, Raymondla nişanını bozdu. Sonra onu evden çıkarmayı ve uzaklaşmayı ihtar etti!

— Ya!.. Mis Hilda hiddetlenmiş mi idi!..

— Evet..

— Arada şiddetli bir takım sözler geçti mi?

— Evet.

Vans sordu:

— Mister Grassi, Mis Hildanın dayısını öldürmüş olduğuna ihtimal veriyor musunuz?

İtalyan Kekeledi:

— Ben mi, ben mi.. Ben hakikaten..

Vans, Grassiyi söyletmedi:

— Anladık, anladık! dedi. Hislerinizi ifade edemiyorsunuz. Onun için bu sualden vazgeçiyorum. Yalnız şunu anlamak isteriz. Bize, Mister Arşerin vazolarından bir kısmını satın aldığınızı şimdiye kadar niçin söylemedi-niz?

Grassi, deminki kekeleme nöbetinden kurtulmuştu. Cevap verdi:

— Bu alış veriş işini bu sırada, bu feci şerait içinde ifşa etmeyi münasip görmemişim.

— Aranızdaki itilâf tahriri mi idi, şifahi mi idi?

— Tahriri idi.

Grassi elini cebine atarak bulup çıkardığı kâğıdı Vansa uzattı ve anlattı:

— Dün Mister Arşere rica ettim. O da bu mektubu kaleme aldı. Çünkü neticeyi Milânoya bildirmek mecburiyetinde idim.

Vans mektubu açarak Markamla birlikte okudu. His te dinledi. Mektup şu mealde idi:

"Sinyor Edvard Grassiye:

Muhterem efendim:

Aramızda vuku bulan şifahi mükâlemeleri teyit için Milâno âsarî âtika müzesi mümessili şifatile size, hususî kolleksiyonumdan atide beyan olunan parçaları 21,000,000 dolara satmağa razı olduğumu beyan eylerim.."

Mektubun gerisinde satılan parçaların her biri tarif olunuyordu. Arşerin kolleksiyonu içindeki en güzel ve en meşhur parçaları bunların içinde idi. Mektubun en sonunda Arşerin imzası görülmüyordu. Tarih başta idi ve 10 teşrinievvelidi.

Vans mektubu bükerek kendi cebine koydu ve Grassiye dönerrek:

— Şimdilik bu mektup bizde kalacak, dedi, onu muhafaza edeceğiz. Sonra size vereceğiz. Belki de bu mektuba müracaat etmek ve ondan bahsetmek icap edecek.

(Devamı var)

Belçika kralının anî ölümü her tarafta teessürle karşılandı

Reisicümhur Hazretlerle Başvekil Paşa Hz. ve Hariciye vekili Brüksele taziye telgrafları gönderdiler

BRÜKSEL, 19 (A.A.) — Kralın ölümünün resmen tesbiti merasimi dün öğleden sonra Laeken şatosunda olmuştur.

Kebine, cenaze merasiminin ikinci Leopoldun cenazesinde tatbik edilen merasimle ve perşembe günü yapılmasına karar verilmiştir.

Bugün toplanan âyan ve mebusan meclisleri hükümetin, kralın ölümü hakkında tebliğini dinleyeceklerdir.

Yeni kralın tahta çıkması merasimi cuma günü yapılacaktır.

Ecnebi hükümetlerden taziye telgrafları gelmektedir.

Kralın cesedi bu akşam Laeken şatosundan Brüksel sarayına nakledilecektir.

Resmî tahkikat raporu

BRÜKSEL, 19 (A.A.) — Kralın ölümü hakkında resmî tahkikat raporunda şunlar vardır:

Kralın hademesi saat 17 de, randevu yerinde kralı görmeyince, saat 19 a kadar etrafı araştırması, sonra bir kahveden mahallî jan'arma ile Brüksel sarayına telefon etmiştir.

Saraydan, kralın emirberi Baron de Dixmude, doktor Nolf ve kont Değrunne gelerek taharriyatı başlatmışlardır.

Taharriyat sis yüzünden ve kralın bir kaç tepeye tırmanacağı malûm olduğundan müşkül olmuştur. Nihayet saat ikide Baron de Dixmude, kralın cesedini bulmuş, ve ceset derhal otomobille Laeken sarayına nakledilmiştir.

Saat 3 te haberdar edilen adli makamat derhal tahkikata başlamıştır. Müttehassısların yardımı ile yapılan bu tahkikat saat 8 de bitmiştir.

Tahkikata göre, kral izlerin bulunan tepeyi aşıttıktan sonra büyük bir taş parçasına dayanmış, bu taş kopmuş ve kralı sürüklemiştir. Kral kayalara çarparak derhal ölmüştür.

Sonra cesedi sıçrayarak yokuştan yuvarlanmış, elli metre aşağıda durmuştur. Yokuş boyunca bulunan kralın boyun atkısı, çantası, kasketi ve kayışları cesedin yuvarlanırken takip ettiği yolu göstermekte idi.

Veliaht Brükselde

PARİS, 19 (A.A.) — Başvekil M. Dö Brokvil ile diğer hükümet erkânı İsviçreden avdet eden veliaht prens Leopold ile zevcesi prenses Astride karşı gitmişlerdir.

İstasyon civarında büyük bir kalabalık toplanmış idi. Pek emlemleri görülen prens, vuku bulan taziyetlere ancak bir kaç kelime ile mukabele edebilmiştir.

Müterakiben prens ile prenses, hususî bir trene binerek doğrudan Laekene gitmişlerdir.

Fransada teessür

PARİS, 19 (Havas Ajansı) Bugün saat 11,25 te M. Dumerg, M. Heryo ve M. Tardiyö Brükselle giderek kralın naşını selâmlıyacaklardır.

Nazırlar saat 19,20 de Paris'e dönmüş olacaklardır.

Hükümet azaları ve bir çok şahsiyetler Brükselle telgraf çekerek

derin teessürlerini ve taziyetlerini bildirmişlerdir.

PARİS, 19 (A.A.) — Başvekil M. Doumergue, M. Herriot ve Tardieu ile beraber resmî surette Brükselle hareket etmiştir.

Orada, Belçikanın yeni hükümet darılarına ve Belçika milletine, şahsan arzı taziyet edecektir.

PARİS, 19 (Havas ajansı - dan) — Kral Albertin ölümü mü-

Ankarada teessür

ANKARA, 19 (A.A.) — Belçika kralı Albert hazretlerinin feci bir kaza neticesi vefat ettikleri haber alınır alınmaz, reisicümhur hazretleri namına yaverleri, Başvekilâlet namına Hususi kalem müdürü Vedit, protokol şefi Şevket Cevat Beyler sefiri ziyaret ederek taziyette bulunmuşlardır.

Hariciye vekâleti bugün matem alâmeti olarak bayrağını yarı çekmiştir.

Reisicümhur hazretleri ile Başvekil İsmet Paşa ve Hariciye vekili Tevfik Rüştü Bey taziye telgrafları göndermişlerdir.

Perşembe günü Belçika seferinde müteveffa kral hazretlerinin istirahat ruhu için bir âyini ruhanî yapılacaktır.

nasebetile Fransa hükümeti bir ay resmî matem yapılmasına karar vermiştir. M. Lebrun kraliçe Elisabeth ve veliaht duk Brabana gönderdiği bir telgrafla Fransız milletinin teessürlerini bildirmiş-tir.

Londrada

Londra, 19 (A.A.) — Belçika Kralının feci ölümü, İngilterede derin bir teessür uyandırmıştır. Pazar gazeteleri hususî ilâveler neşrederek kazanın tafsilatını vermişlerdir.

Siyasî, askerî ve bahri yüksek şahsiyetler bu anî ve feci ölümden dolayı duydukları teessürleri bildirmişler ve kralın yüksek meziyetlerini anmışlardır.

Bu takdirde amiral Jellico'nun söylemiş olduğu bir kaç kelime ile hülâsa edilebilirdi. Amiral kısaca: "— Bir adamdı.."

Demıştır.

Kral Gorge, Braban dükasına heyecanlı bir taziyetname göndermiştir.

LONDRA, 19 (A.A.) — Sir John Simon, radyo ile neşredilen bir nutkunda Belçika milletine hitap ederek kral Albertin vefatı dolayısıyla samimî taziyetlerini beyan etmiştir.

Bu nutuktan sonra bütün İngiliz telsiz istasyonları, bir kaç dakika sükût etmişler ve arkasından Belçika marşını çalmışlardır.

Japonyada

TOKYO, 19 (A.A.) — İmparator, Belçika veliahtına taziyetlerini bildirmiştir. Saray, üç hafta matem tutacaktır.

İsviçrede

BERN, 19 (A.A.) — İsviçre ittihat hükümeti reisi, Belçika veliahtı prens Leopold'a bir taziyet telgrafı çekmiştir.

Riyaset sarayı ile ecnebi sefaret binalarının bayrakları varıya indirilmiştir.

İtalyada

ROMA, 19 (A.A.) — İtalya kralı, Belçika kralının ölümü mü-nasebetile sarayda 21 gün matem tutulmasını emretmiştir.

Diğer taraftan, veliaht prens Umbertonun bu akşam Brükselle hareket etmesi muhtemeldir.

İngiliz veliahtı Brükselde

LONDRA, 19 (A.A.) — Prens dö Gal, hava tarikile Brükselle giderek kral Alberin cenaze merasiminde, İngiltere kralını temsil edecektir.

Kâzım Hüsnü beyi de kaybettik

(Baş tarafı 1 inci sayıfada)

Merhum, Abdülhamidi sarayında öldürmek üzere Yıldıza giren, orada tutularak boğdurulan inkılâpçı evlâtlardan Aziz Efendi merhumla fikir arkadaşlığı da yapmıştır.

Konyada Babalık gazetesinin tesisine hizmet etmiştir. Hukuk tahsili görmüş, ticaretle de meşgul olmuştur.

Kâzım Hüsnü Bey, muhitinde kuvvetli ve inkılâpçı bir gençlik yaratmış ve son nefesine kadar onlarla birlikte çalışmıştır. 1935 te Konya mebusluğuna intihap olunmuş, İstanbul meclisinin kapatılmasını müteakip bazı arkadaşlarıyla birlikte Anadoluya geçerek Millî mücadelede iştirak etmiş ve birinci devreden başlayarak Büyük Millet Meclisinde fasilasız Konyayı temsil etmiştir.

Cümhuriyet Halk Fırkası geçen büyük kongresinde fırka umumî idare heveti azalığına seçilmişti Mecliste Bütçe Encümeninde ikinci reisi idi.

Cenazesi bugün saat 10 da Taksimde Siraselvilerde Alman hastahanesinden merasimle kaldırılarak köprüye getirilecek. Şiiketi Hayriyenin bir vapuru ile Bura'ya nakledilerek Ada mezarlığına gömülecektir.

Ölümünü teessürle kaydeden, ailesine, Büyük Meclis ve Fırka arkadaşlarına taziyetler sunarız.

C. H. F. vilâyet merkezinden: Umumi idare heyetimiz azasından Konya mebusu Kâzım Hüsnü Bey vefat etmiştir. Cenazesi bugün saat 10 da Taksim Siraselvilerde Alman hastanesinden kaldırılarak köprüye getirilecektir. Mazereti olmıyan fırka arkadaşlarımızın cenaze merasimine iştirakleri rica olunur.

Etfaiye vasıtasile boşaltılacak sular

Gegenlerde Galatada bir dükkanı su bastığı belediyeye bildirilerek bu suyun itfaiye vesaitiyle boşaltılması istenilmişti.

İtfaiye teşkilâtı daha ziyade yangınları söndürmek vazifesiyle mükellef olduğuna göre, eşhasa ait binalardan su boşaltılması ve sair bu gibi işleri parasız yerine getirmenin belediyeyi bir takım masraflara sokacağı mülâhazasıyla yapılan hizmet mukabilinde alâkadar bina sahiplerinden tanzim edilecek bir tarife mucibine ücret alınması kararlaştırılmıştır.

Afyon Vilâyetinden:

Afyon - Konya yolunun 8193 lira bedeli keşifli 0+000-0+250 kilometreleri arası parke ferhiyesi 21-3-934 tarihinde saat 14 de encümeni vilâyette ihale edilmek üzere kapalı zarf usulile münakasaya konuldu, şartname ve keşifnameyi görmek isteyenlerin Nafia baş mühendisliğine ve taliplerin % 7,5 teminatile encümeni vilâyete müracaatları ilan olunur. (507)

M. M. V. Hava Müsteşarlığından:

Eskişehir hava mektebi binalarına kalörifer tesisatı yaptırılacaktır. Bu işe talip firmaların tesisat projelerini yapmak ve teklifte bulunmak için lüzum olan umumî şeraiti öğrenmek ve 10 lira mukabilinde mebanî plânlarını almak üzere 28 Şubat 1934 tarihine kadar her gün M. M. V. Hava müsteşarlığı inşaat şubesine müracaatları ilan olunur. (751)

Kırık Kaledeki Askerî San'atlar Lisesi için Muallim Aranıyor:

Askerî Fabrikalar Umum Müdürlüğünden:

- 1 - Askerî San'at lisesinde San'at derslerinden başka muhtelif ders zümrelerinden münhal muallimlikler vardır.
- 2 - Bu muallimliklere Maarif liselerinden muallimlik yapmış olanlar yahut biranşlarına nazaran okutmak selâhiyetini ve kanunî vasıfları haiz muallimler alınacaktır.
- 3 - Alınacak muallimin haftada en az on beş, en çok yirmi saat ders okutması mecburidir.
- 4 - Talip olanların muvazah adreslerini bavi istidalları ile fiş ve hal tercümelerini 15 - Mart - 934 tarihine kadar Ankara'da Askerî liseler müfettişliğine göndermeleri lazımdır.
- 5 - Tayin edilecek Muallimlere kıdemlerine ve okutacakları ders zümresine göre ayda 98 liradan 150 liraya kadar ücret verilecektir.
- 6 - Bu mektep için ayrıca 126 lira ücretle bir doktora ihtiyac vardır. Talip olanların bir istida ve tercümei hallerile birlikte müracaatları. (742)

inhisarlar U. Müdürlüğünden:

Cinsi	Tahmini miktarı	Bulundukları mahal
Sirke	309 kilo maa fişi	Kabataş Ticaret Anbarından
Boş kullanılmış çuval	31700 adet	Kabataş Levazım Anbarından
Boş şişe çuvalı	2405 "	" "
Boş anason çuvalı	600 "	" "
Boş şeker çuvalı	746 "	" "
Tenekeden kinin kabı	24 "	" "
Topraktan iyot kabı	11 "	" "
Bakırdan boş bergamot kabı	374 "	" "
Hurda im â makinesi	3 "	" "

Yukarıda isim ve miktarları yazılı müstamel eşya 25 2-934 tarihine müsadif Pazar günü saat on dörtte bilmüzayede satılacağından isteklilerin eşyaları her gün sabahdan akşama kadar hıvalarında yazılı ambarlarda gördükten sonra müzayede için tayin olunan günde % 15 teminatlarıyla birlikte Cibali'de Levazım Şubesinde Satış Komisyonuna müracaatları. (648)

(120) metre lâtistik hortum satın alınacaktır. Taliplerin numuneyi gördükten sonra pazarlığa iştirâk etmek üzere (% 7,5) teminat akçeleriyle beraber (24 - 2 - 934 Cumartesi günü saat 14) te Galata'da Alım Satım Komisyonuna müracaatları. (734)

Uçları tırtıllı kurşun zımbalı olmak üzere numunesine göre (26) adet kısaç yaptırılacaktır. Taliplerin pazarlığa iştirâk etmek üzere % 7,5 teminatlarıyla beraber 24 - 2 - 934 Cumartesi günü saat 14 de Galatada Alım Satım komisyonuna müracaatları. (668)

İstanbul Belediyesi İlanları

Karaağaç mezbahası pay mahallinde mevcut ot depoları kiraya verilmek üzere açık müzayedeye konulmuştur. Talip olanlar şeraiti anlamak üzere her gün Levazım Müdürlüğüne, müzayedeye girmek için de 22,5 liralık teminat makbuz veya mektubu ile 12-3-934 pazartesi günü saat on beşe kadar daimî encümene müracaat etmelidirler. (796)

Dumlupınar Yatı mektebi talebesi için 803 adet yün fanile pazarlıkla alınacaktır. Taliplerin şartnameyi görmek için Levazım Müdürlüğüne ve pazarlık için de 55 liralık teminat mektup veya makbuzu ile beraber 21 - Şubat - 934 Çarşamba günü saat on beşte Daimî Encümene müracaatları. (781)

Vapurculuk

Türk Anonim Şirketi
İstanbul Acentalığı
Liman han, Telefon: 22925

Mudanya Yolu

Her Pazar, Salı, Perşembe, Cuma günleri saat 9.30 ta Tophane rıhtımından **Bartın** vapuru kalkar. Gidiş ve dönüşte mutat iskelelere uğrar.

(13321)

EMVALİ GAYRİ MENKULE VE İKRAZAT BANKASI TÜRK ANONİM ŞİRKETİNİN

Hissedarlar umumî heyeti Martın 22 inci Perşembe günü saat 10,30 da Galatada Doyçe Orientbank - Dresdner Bank şubesi binasındaki şirket merkezinde adı surette toplanacağından hissedarların o gün, gelmeleri rica olunur.

GÜNÜN İŞİ:

- 1 - Şirketin 1933 yılındaki işlerine dair İdare Meclisi raporunun okunması,
- 2 - Bilanço ve Murakıp raporunun okunması,
- 3 - 1933 yılı hesapları ve bilançosunun kabulüyle o yıl işlerinden İdare Meclisinin ibra edilmesi,
- 4 - İdare Meclisine aza seçilmesi ve yıl içinde Meclisçe seçilen azanın memuriyetinin tasdiki,
- 5 - 1934 hesap yılı için murakıp seçilmesi,
- 6 - Ticaret kanununun 323 n-cü maddesine göre şirketle ticaret işlerinde bulunmak üzere İdare Meclisi azasına izin verilmesi.

İDARE MECLİSİ
(13474)

Zayı ve itibardan düşmüş pasaport:

İran'ın Beyrut General Konsolosluğundan ita kılman ve Tebrizli Bayram oğlu Ali namına ait olan 221 hususî ve 5565 umumî numaralı ve 17 isfand 307 ve 7 Mart 1929 tarihli pasaport şahsı âhar yeddine görüldüğü takdirde takibatı kanuniye ifa edilir. (10496)

Sarıyer yoksulları koruma yurdundan:

Sarıyer, Büyükdere, Yenimahalle esnafının İstanbuldan gelecekleri ve İstanbul'a gönderecekleri malların deniz yolu ile nakliyesi pazarlık suretile müzayedeye konulmuştur. Müzayede günü 23-2-934 cuma günü saat 14,30 dur. Taliplerin % 7,5 teminat akçesi ve 1000 liralık banka mektubunu hamilen Yenimahalle Pazarbaşı caddesinde 2 numaralı yurt binasına gelmeleri. (10493)

Merkez Kumandanlığı Satınalma Komisyonu ilânları

Harbiye mektebi için dönder parça teferrüatı ile beraber 3 adet Alidat olometrik aleti aleni münakasa ile satın alınacaktır. Münakasası 21/2/934 Çarşamba günü saat 14 te icra edilecektir. Taliplerin belli gün ve saatinde Merkez kumandanlığı Satınalma komisyonunda hazır bulunmaları. (840) (470)

Kasımpaşada Deniz müfrezesinde bulunan bir topun askerî müzeye nakli pazarlıkla yapılacaktır. Pazarlığı 20-2-934 Salı gün saat 15 tedir. Şartnamesini göreceklere belli saatte teminatları ile Tophanede Merkez kumandanlığı Satınalma komisyonuna gelmeleri. (870) (709)

Dikim evi için 22 kalem dikey makinesi malzemesiyle 12 kalem elektrik malzemesi 20-2-934 Salı günü saat 14 de pazarlıkla alınacaktır. Şartnamesini göreceklere her gün ve taliplerin belli saatte Tophanede Merkez Satınalma komisyonuna gelmeleri. (871) (710)

Levazım eşya ve teçhizat anbarı için 5000 kilo çenber 22/2/934 Perşembe günü saat 14 de pazarlıkla satın alınacaktır. Taliplerin belli gün ve saatinde Merkez kumandanlığı satınalma komisyonuna müracaatları. (862) (617)

Maltepe Askerî Lisesi için 23 kalem kimya ve muayene âleti 21 - 2 - 934 Çarşamba günü saat 15 te pazarlıkla alınacaktır. Şartnamesini göreceklere her gün ve taliplerin belli saatinde Tophanede Merkez Kumandanlığı Satınalma Komisyonuna gelmeleri. (878) (752)

İstanbul Levazım eşya ve teçhizat anbarı için 1000 kilo naftelin 21 - 2 - 934 Çarşamba günü saat 14,30 da pazarlıkla satın alınacaktır. Taliplerin belli saatinde Merkez Kumandanlığı Satınalma Komisyonuna gelmeleri. (883) (779)

İstanbulda Eminönünde 66 numaralı Yıldız Terzihanesinde ve Sultanhamam 51 numaralı Vahram Köstekyan Efendi ticarethanesinde mukim iken halen ikametgâhları meçhul olduğu anlaşılan Aleko Pedridis ve Niko Gikas Efendilere..

İstanbul 3 üncü İcra memurluğundan: Memaliki Şarkıye Fransız Bankasının zimmeninizde matlûbu olduğu iddia edilen 9 - 12 - 929, 25 - 12 - 929, 4 - 1 - 930 vadeli üç kıt'a senet mucibince 652 lira 25 kuruşun % 10 ücreti vekâlet ve % 9 faiz ve icra masraflarının iflâs yolu ile vaki takip talebi üzerine tarafımıza gönderilen ödeme emri zahirine mübaşiri ve polis tarafından verilen meşruhatla mezkûr mahalde olmadığımız ve elyevim ikametgâhımızın meçhul bulunduğunu gösterilmesine nazaran ilânen tebliğat ifasına karar verilmiştir. Tarihi ilânından itibaren bir ay zarfında borcu ve

ma Komisyonuna gelmeleri. (881) (755)

Harbiye mektebi Süvari bölümünde biriken tahminen otuz arabalık gübre 25 - 2 - 934 Pazar günü saat 15 te pazarlıkla satılacaktır. Taliplerin Merkez Kumandanlığı Satınalma Komisyonuna gelmeleri. (887) (800)

Ordu ihtiyacı için 5000 metre kefenlik bez 24 - 2 - 934 Cumartesi günü saat 15, 30 da pazarlıkla satın alınacaktır. Taliplerin belli gün ve saatte Merkez Satınalma Komisyonuna gelmeleri. (889) (798)

Harbiye mektebi dahilinde bulunan yangın musluklarının tamiri pazarlıkla yapılacaktır. Pazarlığı 25 - 2 - 934 Pazar günü saat 15,30 da icra edilecektir. Taliplerin belli saatinde Merkez Satınalma Komisyonunda hazır bulunmaları (888) (799)

İhtiyat Zabıt mektebi için 150 adet altı üstü karyola 24 - 2 - 934 Cumartesi günü saat 14 te Pazarlıkla satın alınacaktır. Taliplerin belli saatinde Tophanede Merkez Kumandanlığı Satınalma Komisyonuna gelmeleri. (880) (754)

Baytar mektebi için 53 kalem ecza ve malzemei baytarıye 26 - 2 - 934 Pazartesi günü saat 15 te pazarlıkla alınacaktır. Taliplerin belli saatte Tophanede Merkez Satınalma Komisyonuna gelmeleri. (882) (778)

Levazım Yollama müdürlüğü emrindeki iki numaralı Şatın ikinci keşfine nazaran tamiri aleni münakasa ile yapılacaktır. İhalesi 13 - 3 - 934 Salı günü saat 14 tedir. Şartnamesini göreceklere her gün ve taliplerin belli saatte Tophanede Merkez Satınalma Komisyonuna gelmeleri. (883) (779)

masrafları ödemeniz ve borcun tamamına veya bir kısmına yahut alacaklının takibat icrası hakkına dair bir itirazınız varsa yine bu müddet içinde şifahi veya yazı ile bildirmeniz ve borcun bir kısmına itiraz ettiğiniz halde o kısım cihet ve miktarını açıkça göstermeniz lazımdır. Aksi takdirde itiraz edilmemiş sayılacağı ve borcu tediye veya itiraz etmediğiniz takdirde alacaklı tarafından icra ve iflâs kanununun 171 inci maddesine tevfiқан Ticaret mahkemesinden iflâsınıza karar verilmesi talep edileceği mezkûr ödeme emrinin tebliği makamına kaim olmak üzere keyfiyet ilân olunur. (32)

ZAYI

Amelî Hayat ticaret ve lisan mektebinden almış olduğum şahadetnameyi zayı ettim. Yenisini alacağımdan eskisinin hükmü yoktur.

İstanbul Beyazıtta Mehmet

Parasız büyük piyango

Tesisatı Elektrikiye Türk Anonim Şirketi

S A T I E

tarafından Elektrik Şirketinin bütün müşterileri arasında parasız büyük bir piyango hazırlanmıştır.

- 1 nci ikramiye — Bir soğutma makinası kıymeti 425 lira
2 " " — Bir banyo ısıtıcı makina " 88 "
3 ncü " — Bir elektrik süpürgesi " 80 "
4 " " — Bir masaj makinası " 65 "
5 nci " — Bir elektrik fırını " 50 "

Bu eşya, Taksim'deki daimî elektrik sergi sinde gösterilmektedir.

Piyangoya iştirak etmek için Elektrik Şirketi abonelerinin mezkûr sergiye doğrudan doğruya kendilerinin gitmeleri ve piyangoya dair bir mektubun ilişik bu'unduğu Elektrik makpuzunu göstererek numarasını kaydetmeleri lâzımdır. 13363

Istanbul Deniz Levazım Satınalma Komisyonundan;

325 Roda muhtelif burğatada Halat: Kapalı Zarfla 21 Şubat-934 Çarşamba saat 14 te.
1750 Metre Beyaz yazlık kumaş : A'eni münakasa ile 21 - Şubat-934 saat 15 te.

Yukarıda cins ve miktarı yazılı halatlarla beyaz yazlık kumaşların münakasası hizalarında yazılı gün ve saatlerde yapılacağından münakasalarına iştirak edeceklerin yevmi mezkûrda, şartnamesini görmek isteyenlerin de her gün Kasımpaşa'da kâin komisyona müracaatları. (460)

Holantse Bank-Üni N.V.

Sabık Bahrişefit Felemenk Bankası

Istanbul Şubesi
Galata Karaköy Palas
Meydancık Alalemcî Han

Her türlü Banka muameleleri. Kasalar icarı

UMUMİ MÜDÜRLÜK: AMSTERDAM
Şubeleri: Amsterdam, Buenos Aires, İstanbul, Rio de Janeiro, Santos, Sao Paulo.

Istanbul Beşinci İcra memurluğundan: Pangaltıda Tayyareci Fehmi sokağında 18 numarada ikamet etmekte iken bu kerre ikametgâhı bulunamıyan Madam Luçika Altunyana:

Madam Takuhi Sarı Kalfayandan temlikten Kırkor Penbeyan Efendiye ba müdayene senedi 2080 lira ve faiz ve masarif borcunuzdan dolayı dairemizden 34/63 numaralı dosya ile bir ödeme emri gönderilmiş, fakat ikametgâhınızda bulunamadığınız gibi zabıta tahkikatale de ikametgâhınızın meçhuliyeti anlaşılmıştır. İşbu ilânın neşri tarihinden itibaren 20 gün zarfında bir itirazınız varsa bildirmeniz ve bir ay zarfında da borcu ödemeniz lüzumu ödeme emri makamına kaim olmak üzere ilânen tebliğ olunur. (33)

Istanbul Üçüncü İcra Memurluğundan:

Mahcuz ve paraya çevrilmesi mukarrer 1 yazıhane, 1 kasa, 1 matbaa dikiş makinesi, 27 şubat 934 tarihinde saat 9 dan 10 na kadar Galatada Agopyan hanımda hukim Hirant Limonciyan Efendi yazıhanesinde satılığa çıkarılacağından taliplerin mahallinde bulunacak memura müracaatları ilân olunur. (10498)

Denizyolları İŞLETMESİ

Acenteleri Karaköy Köprübaşı
Tel. 42362 — Sirkeci Mühürdarzade
Han Telefon 22740

Trabzon yolu

EGE vapuru 20 şubat

Salı 20 de Galata rıhtımından kalkacak. Gidişte Zonguldak, Inebolu, Sinop, Samsun, Fatsa, Giresun, Vakfıkebir, Trabzon, Rize'ye. Dönüşte bunlara ilâveten Sürmene, Ordu'ya uğrayacaktır. (766)

Ayvalık Yolu

Bandırma vapuru 21 ŞUBAT

Çarşamba 19 da Sirkeci rıhtımından kalkacaktır. (790)

Trabzon Yolu

Cumhuriyet vapuru 22 ŞUBAT

Perşembe 20 de Galata rıhtımından kalkacak. Gidişte Inebolu, Samsun, Ordu, Giresun, Trabzon, Rize, Hopa'ya. Dönüşte bunlara ilâveten Pazar, Of, Pulatane'ye uğrayacaktır. (791)

TÜRKİYE ZİRAAT BANKASI

PARA BİRİKTİREN RAHAT-EDER

Türkiye Cumhuriyet MERKEZ BANKASI

15/2/1934 vaziyeti

AKTİF		PASİF	
Kasa:	Lira	Sermaye	Lira
Altın: safı kilogram 12.348 964	L. 17.369 842 83	İhtiyat akçesi	15 000 000 00
Banknot	" 10 803 667. —		349 110.26
Ufaklık	" 665.137.32		
	28 838 647.15		
Dahildeki Muhabirler:		Tedavüldeki Banknotlar:	
Altın: Safı Kg. 1 788 024	L. 2 515 004 00	Deruhte edilen evrakı naktiye	L. 158 748 563 —
Türk lirası	" 2 488 972 39	Kanunun 6 ve 8 inci maddelerine tevfikân vaki tediyat	7 606 563. —
	5 003 976 39		
Hariçteki Muhabirler:		Deruhte edilen evrakı naktiye bakiyesi	151 142 000 —
Altın: Safı kilogram 3 745 157	5 267 874 84	Karşılığı tamamen altın olarak tedavüle vaziedilen	8 688 000. —
Altına tahvilî kabil Serbest dövizler	4 492 881 18		159.830 000 00
	9 760 756 02		
Hazine Tahvilleri:		Türk Lirası Mevduatı:	
Deruhte edilen evrakı naktiye karşılığı	L. 158 748 563. —	Vadesiz	21.658 797.48
Kanunun 6 ve 8 inci maddelerine tevfikân vaki tediyat	" 7 606 563 00	Vadeli	21.658 797.48
	151 142 000 00		
Senedat Cüzdanı:		Döviz Mevduatı:	
Hazine bonoları	L. 3 864 090 00	Vadesiz	4 996 646 89
Ticari senetler	" 3 352 692 15	Vadeli	3 314 228.71
	7 216 782 15		8 310 875 60
Esham ve Tahvilât Cüzdanı:		Muhtelif	42 301 098 75
Deruhte edilen evrakı naktiye karşılığı esham ve tahvilât [itibari kıymetle]	" 27 928 148 70		
Esham ve Tahvilât	" 3 095 827 64		
	31 033 976 34		
Altın ve döviz üzerine avans Hissedarlar Muhtelif			
	48 393 11		
	4 500 000 00		
	9 905 350 93		
	247 449 882 09		
	Yekûn		Yekûn
			247 449 882 09

2 Mart 1933 tarihinden itibaren:

Iskonto haddi % 5 1/2 — Altın üzerine avans % 4 1/2

Sahibi: MEHMET ASIM

Neşriyat müdürü: Refik Ahmet

VAKIT Matbaası — İstanbul